

SPRÁVA O ČINNOSTI

za obdobie

od 1. januára 2016 do 31. decembra 2017

Správu predkladá vláde Slovenskej republiky

L'ubor Fišera

predseda Akreditačnej komisie

104. zasadnutie Akreditačnej komisie
7. – 8. februára 2018 v Bratislave

Zoznam skratiek vysokých škôl

Verejné vysoké školy
AU – Akadémia umení v Banskej Bystrici
EU – Ekonomická univerzita v Bratislave
KU – Katolícka univerzita v Ružomberku
PU – Prešovská univerzita v Prešove
SPU – Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
STU – Slovenská technická univerzita v Bratislave
TnUAD – Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne
TTU – Trnavská univerzita v Trnave
TUKE – Technická univerzita v Košiciach
TU Z – Technická univerzita vo Zvolene
UCM – Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
UJS – Univerzita J. Selyeho so sídlom v Komárne
UK – Univerzita Komenského v Bratislave
UKF – Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
UMB – Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
UPJŠ – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
UVLF – Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach
VŠMU – Vysoká škola múzických umení v Bratislave
VŠVU – Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave
ŽU – Žilinská univerzita v Žiline
Štátne vysoké školy
AOS – Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši
APZ – Akadémia Policajného zboru v Bratislave
SZU – Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave
Súkromné vysoké školy
AM – Akadémia médií, odborná vysoká škola mediálnej a marketingovej komunikácie v Bratislave
BISLA – Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií v Bratislave
VŠ DTI – Vysoká škola Dubnický technologický inštitút so sídlom v Dubnici nad Váhom
HUAJA - Hudobná akadémia Jána Albrechta – Banská Štiavnica, s. r. o., odborná vysoká škola
PEVŠ – Paneurópska vysoká škola so sídlom v Bratislave
SEVŠ – Stredoeurópska vysoká škola v Skalici
VŠBM – Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach
VŠEMVS – Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave
VŠM – Vysoká škola manažmentu v Trenčíne
ISM – Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove
VŠDan – Vysoká škola Danubius so sídlom v Sládkovičove
VŠZaSP – Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n. o., v Bratislave

Prehľad stálych pracovných skupín Akreditačnej komisie (PS), zriadených podľa jednotlivých oblastí výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti (OV) k 31. 12. 2017

Číslo PS	Názov stálej PS pre OV	Predseda stálej PS	Počty členov PS
1.	pedagogické vedy	G. Petrová	11
2.	humanitné vedy	V. Patráš	16
3.	historické vedy a etnológia	M. Gbúrová	10
4.	umenie	L. Čarný	13
5.	projektovanie, inžinierstvo, technológie a vodné hospodárstvo	J. Škvarenina	15
6.	spoločenské a behaviorálne vedy	M. Gbúrová	14
7.	právo a medzinárodné vzťahy	I. Šimoveček	9
8.	ekonómia a manažment	M. Fendek	16
9.1	fyzika	P. Markoš	13
9.2	vedy o Zemi a vesmíre	J. Vilček	10
10.	environmentalistika a ekológia	J. Škvarenina	13
11.	metalurgické a montážne vedy	M. Cagala	12
12.	chémia, chemická technológia a biotechnológie	M. Urban	13
13.	vedy o živej prírode	J. Vilček	18
14.	strojárstvo	J. Mihok	14
15.	elektrotechnika a elektroenergetika	V. Nečas	15
16.	informatické vedy, automatizácia a telekomunikácie	M. Fikar	20
17.	inžinierstvo a technológie	J. Holeček	16
18.	lekárske, farmaceutické a nelekárske zdravotnícke vedy	A. Dukát	26
19.	poľnohospodárske a lesnícke vedy	J. Vilček	12
20.	veterinárske vedy	D. Ježová	11
21.	vedy o športe	J. Vilček	10
22.	dopravné služby	V. Kupec	8
23.	bezpečnostné služby	M. Líška	11
24.	matematika a štatistika	P. Markoš	12

ÚVOD

Akreditačná komisia, poradný orgán vlády Slovenskej republiky (ďalej len „komisia“), predkladá vláde Slovenskej republiky (ďalej len „vláda SR“) správu o činnosti v súlade s čl. 8 platného štatútu Akreditačnej komisie (ďalej len „štatút AK“) prostredníctvom ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „minister školstva“).

Správa o činnosti obsahuje

- a) informáciu o plnení úloh komisie,
- b) základné údaje o výške finančných prostriedkov použitých na jej činnosť za hodnotené obdobie,
- c) odporúčania komisie na zvýšenie kvality vzdelávacej, výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti vysokých škôl.

Podrobnejšie informácie o jednotlivých činnostiach a vyjadreniach komisie možno nájsť v zápisoch zo zasadnutí (ďalej aj v skratke „ZAK“), ktoré sú verejne prístupné na webovom sídle komisie www.akredkom.sk.

Komisia predkladá správu o činnosti za obdobie od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2017, počas ktorého zasadala 13-krát (91. až 103. ZAK) a plnila úlohy v súlade

- s príslušnými ustanoveniami **zákona č. 131/2002 Z. z.** o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysokých školách“) a **nariadenia vlády SR č. 104/2003 Z. z.** o Akreditačnej komisii v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „nariadenie vlády“),
- **štatútom AK** schváleným uznesením vlády č. 673 z 20. novembra 2013,
- **kritériami** schválenými Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) v súlade s § 82 ods. 7 zákona o vysokých školách.

Komisia má 21 členov vrátane predsedu a podpredsedu. V hodnotenom období funkciu predsedu komisie vykonával prof. Ing. Ľubor Fišera, DrSc., funkciu podpredsedu Ing. Jaroslav Holeček, PhD.

Členov komisie vymenúva vláda Slovenskej republiky v súlade s ustanovením § 81 zákona o vysokých školách, pričom najviac jedna tretina členov komisie je z nevysokoškolských inštitúcií. V hodnotenom období túto podmienku spĺňali štyria členovia komisie. Tretinu členov môžu tvoriť odborníci zo zahraničia. V hodnotenom období spĺňali túto podmienku dvaja členovia (jeden z Česka a jeden z Maďarska). V porovnaní s predchádzajúcim obdobím sa počet zástupcov z praxe nezmenil, počet zástupcov zo zahraničia klesol po 1. 9. 2016 z dvoch na jedného z Českej republiky. V hodnotenom období vznikla pre prácu komisie v dôsledku nevymenovania nových členov k 1. 9. 2016 veľmi nepriaznivá situácia, ktorú zhodnotil predseda komisie na 97. ZAK konanom 8. 9. 2016 takto: v Akreditačnej komisii po uplynutí funkčného obdobia šiestim členom komisie k 31. 8. 2016 a zaniknutím členstva L. Čarnému, M. Gbúrovej, J. Horváthovi, J. Mihokovi, G. Petrovej a R. Schronkovi sa počet členov AK zo zákonne stanoveného počtu 21 znížil na 13 vrátane ukončeného členstva M. Pola z januára 2016 a M. Šurába z auguste 2015. Takýto počet členov spôsoboval pri niektorých typoch hlasovania nefunkčnosť komisie. Ako príklad bolo uvedené hlasovanie pri začleňovaní vysokej školy v rámci komplexnej akreditácie, pri ktorom je potrebný na prijatie uznesenia súhlas najmenej 14 členov komisie. Ukončením členstva vyššie uvedených členov komisie zostalo k 1. 9. 2016 osem stálych pracovných skupín bez svojho predsedu, čo takisto spôsobilo problémy v plynulom zabezpečovaní činnosti stálych pracovných skupín (napr. spracovanie doručených žiadostí v stanovených lehotách). Túto situáciu ukončilo vymenovanie nových členov vládou SR až 9. 11. 2016.

Menný zoznam členov komisie, ako aj priebeh zmien počas hodnoteného obdobia je uvedený v *prílohe 1* tejto správy.

Komisia v súlade s § 81 ods. 10 zákona o vysokých školách a čl. 7 ods. 2 štatútu AK mala v hodnotenom období zriadené stále pracovné skupiny (ďalej len „stále PS“) a dočasné pracovné skupiny (ďalej len „dočasné PS“), ktoré pripravovali stanoviská k žiadostiam o akreditáciu jednotlivých činností vysokých škôl a k žiadostiam o komplexnú akreditáciu, k návrhom na zmeny v sústave študijných odborov, ako aj k ďalším žiadostiam, ktoré boli komisii predkladané v súlade s § 82 ods. 2 písm. d), e), g) a h) zákona o vysokých školách.

K 31. 12. 2017 mala komisia zriadených 25 stálych PS a viac ako 20 dočasných PS, najmä na organizovanie prác spojených s komplexnými akreditáciami vysokých škôl.

Členov stálych PS aj dočasných PS vymenúval predseda komisie v súlade so štatútom AK a zásadami zostavovania PS AK prijatými na 62. ZAK v roku 2011, ktoré sa opierajú o princíp nezávislosti, objektívnosti, nestrannosti a profesionality.

Činnosť komisie materiálne a finančne zabezpečuje MŠVVaŠ SR, ktoré má na tento účel v rámci štruktúry ministerstva zriadený osobitný samostatný útvar, Sekretariát Akreditačnej komisie (ďalej len „Sekretariát AK“). Sekretariát AK vedie riaditeľ, ktorý súčasne vykonáva aj funkciu tajomníka komisie. V hodnotenom období túto funkciu vykonávala RNDr. Mária Holická. Sekretariát AK je kompetentným kolektívnym spolupracovníkom, ktorý okrem administratívno-organizačných a materiálno-finančných úloh veľmi kvalitne zvláda aj odborné práce, orientuje členov komisie v množstve nových predpisov, ktoré súvisia so spracúvanou dokumentáciou, napr. s ochranou osobných údajov, bezpečnostnými projektmi informačných systémov a inými. Komisia konštatuje, že výrazné zlepšenie priestorového vybavenia Sekretariátu AK nastalo jeho presťahovaním do nových priestorov budovy na Stromovej 9 v Bratislave koncom roka 2015.

Hlavnou činnosťou v hodnotenom období pre komisiu zostávali aj naďalej činnosti podľa § 82 ods. 2 zákona o vysokých školách, ako aj činnosti spojené s komplexnou akreditáciou ďalších 7 vysokých škôl, ďalej rozvinutie projektu zameraného na identifikovanie špičkových tímov vysokých škôl v SR v rámci napomáhania zvyšovania kvality vysokoškolského vzdelávania a vypracovanie osobitných kritérií pre profesijne orientované bakalárske študijné programy.

Identifikácia špičkových vedeckých tímov vysokých škôl na Slovensku – pokračovanie projektu

Akreditačná komisia aj v hodnotenom období pokračovala v projekte **Identifikácia špičkových vedeckých tímov vysokých škôl na Slovensku**. Identifikáciu špičkových tímov iniciovala AK v roku 2014 ako svoj pilotný projekt; v roku 2016 komisia vypísala 2. výzvu, na ktorej základe sa do projektu zapojili ďalšie výskumné tímy. Hlavné ciele projektu sú:

1. Identifikovať v jednotlivých vedeckých alebo umeleckých oblastiach vedecké/umelecké osobnosti, kolektívy a pracoviská vysokých škôl s vysoko nadpriemernými výsledkami v slovenskom meradle, ktoré sa významne presadili na medzinárodnej vedeckej alebo umeleckej scéne.
2. Zverejniť v abecednom poradí, v ktorých oblastiach výskumu (ďalej len „OV“) a na ktorých pracoviskách tieto tímy a k nim prislúchajúce osobnosti pracujú.
3. Upriamiť pozornosť mladej generácie na to, že aj na Slovensku sú pracoviská, kde sa stretne s osobnosťami, uznávanými v európskom a svetovom meradle, môže sa na takých pracoviskách vzdelávať, podieľať sa na ich vysokej vedeckej alebo umeleckej úrovni a získať kontakty so svetom.
4. Motivovať sféry a pracoviská, ktoré majú potenciál v blízkej budúcnosti dosiahnuť špičkové, medzinárodne akceptované výsledky.
5. Argumentačne presvedčiť Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (v skratke „MŠVVaŠ SR“) a vládu SR, že špičkové pracoviská a osobnosti si zaslúžia vysokú morálnu, spoločenskú a v tej súvislosti aj finančnú podporu. Finančná podpora vo forme mimoriadnej dotácie pre špičkové tímy a pracoviská je dôležitá na podporenie ich výskumnej práce.
6. Prispieť k vytvoreniu podmienok a kritérií na udelenie grantov pre špičkové pracoviská zo strany grantových agentúr a sponzorov, zameraných na rozvoj vedeckej produkcie, napr. aj v zmysle nadštandardnej podpory štúdia a práce doktorandov a prostriedkov postačujúcich na prijatie postdoktorandov, ako je to bežné v zahraničí. Upriamiť pozornosť potenciálnych sponzorov vrátane súkromnej sféry na špičkové tímy a ich pracoviská.
7. Upozorniť aj decíziu sféry, že ak sa neuskutočnia kroky, ktoré podporia jestvujúce špičky a ak sa nezlepší financovanie vysokých škôl a vedeckých pracovísk ako celku aspoň na priemer podielu HDP výdavkov na vedu v Európskej únii, veda v Slovenskej republike bude v porovnaní so svetom upadať čoraz rýchlejšie.

Do pokračovania projektu inšpirovala Akreditačnú komisiu najmä:

1. dobrá odozva z vysokoškolského prostredia, ako aj uznanie ministerstvom školstva po propagácii špičkových vedeckých tímov a ich vedeckej a vzdelávacej práce,
2. impulz pre ďalšie tímy, aby zintenzívnili úsilie a získali štatút špičkového tímu,
3. finančné ohodnotenie špičkových tímov.

Projekt pokračoval 2. výzvou, ktorá bola schválená vrátane harmonogramu a aktualizovanej metodiky nadväzujúcej na skúsenosti z 1. výzvy projektu na 92. zasadnutí konanom 24. februára 2016 v Bratislave uznesením č. 92.9.1. O zaradení medzi špičkové tímy nerozhodoval počet publikácií – rozhodovala kvalita

niekoľkých vybraných prác (v závislosti od počtu členov tímu) s výrazným medzinárodným významom. Metodika komisie umožňovala zaradiť tímy medzi špičkové aj na základe mimoriadnych výkonov podľa ďalších indikátorov, ako sú publikácie a ich ohlas, ak išlo o počiny významné v medzinárodnom kontexte. Boli to najmä významné knižné diela (vrátane priekopníckych diel národného dedičstva a kultúry), prezentácie v zahraničí, napr. vo forme pozvaných prednášok, medzinárodné, európske a národné patenty, realizované technické diela, overené nové technológie, priemyslové vzory, softvér, unikátne diagnostické a liečebné postupy a iné. V porovnaní s inými procesmi hodnotenia je systém hodnotenia špičkových tímov najbližší britskému systému RAE/REF (v ktorom chýba „cross checking“, nóvum zavedené komisiou).

Na základe 2. výzvy vysoké školy predložili na posúdenie 52 návrhov (v 1. výzve ich bolo 77). Ich posudzovanie sa realizovalo v niekoľkých krokoch. V prvom kroku sa k návrhom vyjadrili stále pracovné skupiny (ďalej ako „SPS“), podľa toho, do ktorej oblasti výskumu (ďalej ako „OV“) navrhnuté tímy patrili. V prípade interdisciplinárneho výskumu sa k návrhu vyjadrovali viaceré relevantné SPS, ktoré vyhodnotili všetky podstatné informácie uvedené v návrhoch. Na základe kritérií, ktoré vypracovala, schválila a zverejnila AK vo svojej výzve, navrhli SPS na ďalšie posudzovanie 26 tímov. K týmto návrhom AK požiadala o vyjadrenie zahraničných expertov. V ďalšom kroku sa k návrhom vyjadrila dočasná pracovná skupina (ďalej ako „dočasná PS“) a určila na ďalšie posúdenie každého návrhu špičkového tímu dvojicu svojich členov, ktorí nepatrili do príslušnej OV, v ktorej sa tím posudzoval v prvom kroku. Týmto krokom nazvaným „cross checking“ sa dočasná PS na zasadnutí 5. mája 2017 usilovala zjednotiť rôzne pohľady SPS na návrhy špičkových tímov.

Na 101. zasadnutí komisie, ktoré sa konalo 21. – 22. júna 2017 v Trenčianskych Tepliciach, predsedovia SPS predstavili navrhnuté tímy, vyhodnotili plnenie jednotlivých indikátorov, vyzdvihli ich najvýznamnejšie počiny a odôvodnili návrh na zaradenie tímu medzi špičkové vedecké tímy vysokých škôl na Slovensku. Ich prezentáciu doplnili členovia DPS poznatkami získanými v rámci „cross checking“. Po diskusii ku každému návrhu členovia AK hlasovaním rozhodli o zaradení tímu medzi špičkové tímy. Takto bolo v 2. výzve akceptovaných 17 špičkových vedeckých tímov vysokých škôl, teda 33 % návrhov z celkového počtu podaných návrhov. V 1. výzve ich bolo akceptovaných 48 %.

V prvej výzve bolo úspešných 8 vysokých škôl. Viac než polovicu špičkových tímov vykázala UK v Bratislave (19), s odstupom TU v Košiciach (5), STU v Bratislave (4) a UPJŠ v Košiciach (3), po dvoch VŠVU, VŠMU a jeden tím získala TU vo Zvolene a UMB v Banskej Bystrici. Dominancia UK pokračovala aj v 2. výzve, ale nebola taká výrazná: z UK získalo štatút špičkový ďalších 7 tímov, UPJŠ ďalšie 3, STU a TU vo Zvolene po jednom. K úspešným vysokým školám pribudli v 2. výzve SPU a UKF s dvoma tímami a UVLF s jedným tímom. Z fakúlt ostávajú dominantnými Fakulta matematiky, fyziky a informatiky a Prírodovedecká fakulta UK (spolu v oboch výzvach 8, resp. 7 tímov, vrátane dvoch spoločných) ďalej Filozofická fakulta UK (5 tímov), Prírodovedecká fakulta UPJŠ (4); ďalšie fakulty majú 1 až 3 tímy. Zoznam 17 špičkových tímov akceptovaných v 2. výzve je súčasťou zápisu zo 101. zasadnutia AK. Súhrn úspešnosti jednotlivých vysokých škôl a ich fakúlt je v uvedený v *tabuľke 1*. Prehľad podľa oblastí výskumu je v *tabuľke 2*. Konštatujeme, že špičkové tímy vykazovali o. i. viaceré unikátne technické riešenia, liečebné postupy aj publikácie, medzinárodne citované viac než 500-krát či 1000-krát, čo predstavuje práce, ktoré významne ovplyvňujú smerovanie vo svojom odbore vo svetovom meradle.

S odstupom času možno konštatovať, že projekt vo verejnosti síce určitú odozvu zaznamenal, ale je zrejmé, že prispieť k dôveryhodnosti našich vysokých škôl (ďalej len „VŠ“) a k zníženiu „odlivu mozgov“ možno len sústavnejšou aktivitou v tomto smere. Záujem médií o špičkové tímy bol skôr vlažný, projekt by si určite zaslúžil ich väčšiu podporu. Viaceré vysoké školy svoje špičkové tímy podporili a propagovali, takže projekt mal zmysel ako motivačný nástroj. Jednou z hlavných podmienok na zaradenie tímu medzi špičkové tímy bolo zapojenie všetkých členov tímu do vzdelávacieho procesu. Keďže tím musel mať najmenej 4 členov, vrátane jedného mladšieho než 40 rokov, mohol dlhodobejšie ovplyvniť kvalitu vzdelávania. To, že máme na Slovensku tímy, ktoré sú špičkové v medzinárodnom kontexte a poskytujú kvalitné vzdelávanie, by mala byť podstatná správa pre našich študentov a decíznu sféru. V roku 2016, ako aj v roku 2017 ministerstvo podporilo 37 tímov z 1. výzvy sumou 780 tisíc eur, t. j. v priemere na jeden tím 21 tisíc eur ročne a priemerne na jedného člena tímu približne 4 000 eur.

Prehľad špičkových tímov vysokých škôl na Slovensku v rámci 1. a 2. výzvy

tabuľka 1

Vysoká škola/fakulta	Počet špičkových tímov	
	1. výzva	1. + 2. výzva
Slovenská technická univerzita v Bratislave		
Stavebná fakulta	1	2
Fakulta chemickej a potravinárskej technológie	2	2
Fakulta elektrotechniky a informatiky	1	1
Spolu		5
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre		
Fakulta biotechnológie a potravinárstva		1
Fakulta agrobiotechnológie a potravinových zdrojov		1
Spolu		2
Technická univerzita v Košiciach		
Stavebná fakulta	1	1
Fakulta výrobných technológií TUKE so sídlom v Prešove	1	1
Fakulta elektrotechniky a informatiky	1	1
Strojnícka fakulta	1	1
Fakulta baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií	1	1
Spolu		5
Technická univerzita vo Zvolene		
Lesnícka fakulta	1	1
Drevárska fakulta a Lesnícka fakulta		1
Spolu		2
Univerzita Komenského v Bratislave		
Filozofická fakulta	4	5
Fakulta matematiky, fyziky a informatiky	6	7
Prírodovedecká fakulta	5	6
Prírodovedecká fakulta + Fakulta matematiky, fyziky a informatiky	1	2
Lekárska fakulta	1	2
Jesseniova lekárska fakulta v Martine	2	3
Fakulta sociálnych a ekonomických vied		1
Spolu		26
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre		
Fakulta stredoeurópskych štúdií		1
Fakulta prírodných vied		1
Spolu		2
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici		
Fakulta prírodných vied	1	1
Spolu		1
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach		
Prírodovedecká fakulta	2	4
Lekárska fakulta	1	1
Filozofická fakulta		1
Spolu		6
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach		
Spolu		1
Vysoká škola múzických umení v Bratislave		
Filmová a televízna fakulta	2	2
Spolu		2
Vysoká škola výtvarných umení		
Spolu	2	2
Spolu ŠT (1. a 2. výzva)	37	54

Na ďalších verejných a štátnych vysokých školách ani na súkromných VŠ AK neidentifikovala žiaden špičkový tím v zmysle stanovených pravidiel.

Prehľad špičkových vedeckých tímov podľa oblastí výskumu v rámci 1. a 2. výzvy – tabuľka 2

Oblasť výskumu	Počet špičkových tímov	
	1. výzva	1. + 2. výzva
OV 2. humanitné vedy	3	5
OV.3. historické vedy a etnológia	1	2
OV 4. umenie	4	4
OV 5. projektovanie, inžinierstvo, technológie a vodné hospodárstvo	2	2
OV 6. spoločenské a behaviorálne vedy		1
OV 9.1. fyzika	5	6
OV 9.2 vedy o Zemi a vesmíre	2	2
OV 12. chémia, chemická technológia a biotechnológie	4	4
OV 12. chémia, chemická technológia a biotechnológie + OV 9.1. fyzika		1
OV 12. chémia, chemická technológia a biotechnológie + OV 13. vedy o živej prírode + OV 16. informatické vedy, automatizácia a telekomunikácie		1
OV 13. vedy o živej prírode	3	4
OV 13. vedy o živej prírode + OV 19. poľnohospodárske a lesnícke vedy		1
OV 14. strojárstvo	1	1
OV 15. elektrotechnika a elektroenergetika	2	2
OV 17. inžinierstvo a technológie	1	2
OV 18. lekárske, farmaceutické a nelekárske zdravotnícke vedy	4	6
OV 19. poľnohospodárske a lesnícke vedy	1	3
OV 20. veterinárske vedy		1
OV 24. matematika a štatistika	4	5
OV 24. matematika a štatistika + OV 16. informatické vedy, automatizácia a telekomunikácie		1
Spolu	37	54

Kritériá akreditácie profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov vysokoškolského vzdelávania – nová aktivita

V hodnotenom období komisia v súlade so zákonom o vysokých školách vypracovala osobitné kritériá na akreditáciu profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov.

Požiadavka na takto akreditované študijné programy vyplynula z praxe, ktorá ukončenie súčasného trojročného bakalárskeho štúdia nepovažuje za prípravu na povolanie, a preto veľká väčšina absolventov bakalárskeho štúdia pokračuje ďalej na magisterskom, príp. inžinierskom štúdiu, čo prax, predovšetkým priemyselná časť kritizuje a žiada diverzifikáciu bakalárskeho štúdia, ktoré by nebolo iba prechodným stupňom štúdia, ale stupňom, ktorý dáva absolventom možnosť nastúpiť po jeho absolvovaní do prvého zamestnania. Zároveň prax požiadala o zaradenie povinnej dlhodobej praxe do obsahu štúdia.

Na tento účel bola ustanovená uznesením č. 99.9.2. dočasná PS v zložení J. Holeček (predseda), M. Cagala, R. Hindls, J. Mihok a J. Škvarenina. Dočasná PS vypracovala návrh kritérií v spolupráci so zástupcami z praxe a vysokých škôl, ktoré majú záujem uskutočňovať takéto študijné programy. Komisia schválila kritériá na svojom 102. zasadnutí komisie dňa 13. 9. 2017 v Bratislave.

V kritériách sa jasne definuje, že ide o samostatne akreditovaný študijný program v existujúcich študijných odboroch, ktorého dĺžka je 4 alebo v odôvodnených prípadoch 3 roky v dennej forme štúdia alebo 5 alebo 4 roky v externej forme štúdia. Súčasťou štúdia je povinná súvislá jednosemestrálna odborná prax v 3. alebo v 4. roku štúdia, ktorá vyúsťuje do jednosemestrálnej bakalárskej praxe a bakalársku prácu. Na študijný program musí existovať spoločenská požiadavka deklarovaná žiadosťou reprezentatívnej zamestnávateľskej organizácie, príp. zoskupením zamestnávateľských organizácií, ktorej súčasťou musí byť zoznam podnikov a organizácií, ktoré budú participovať na odbornej praxi. Pre odbornú prax zabezpečia podniky a organizácie v súčinnosti so školou primerané priestorové, materiálne a personálne podmienky. Podmienkou akreditácie je tiež, že okrem garanta z prostredia VŠ je v takto akreditovanom študijnom programe i spolugarant z praxe.

Návrh kritérií bol následne predložený na ďalšie konanie ministerke školstva.

1. PÔSOBNOSŤ KOMISIE

Komisia sa v súlade s § 82 ods. 2 zákona o vysokých školách vyjadruje

- a) o spôsobilosti vysokej školy uskutočňovať študijný program oprávňujúci udeliť jeho absolventom akademický titul,
- b) o spôsobilosti nevysokoškolských inštitúcií podieľať sa na uskutočňovaní doktorandského študijného programu,
- c) o spôsobilosti vysokej školy uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov,
- d) o návrhoch na zriadenie, zlúčenie, splynutie, rozdelenie, zrušenie, zmenu názvu alebo zmenu sídla verejnej vysokej školy alebo štátnej vysokej školy, fakulty verejnej vysokej školy alebo fakulty štátnej vysokej školy,
- e) o návrhu na udelenie štátneho súhlasu právnickej osobe, ktorá chce pôsobiť ako súkromná vysoká škola,
- f) o návrhu na zmenu, resp. doplnenie sústavy študijných odborov,
- g) k splneniu kritérií schválených podľa § 12 ods. 1 písm. e) zákona o vysokých školách na návrh ministerstva školstva (od 1. 1. 2013 v zmysle novely zákona o vysokých školách),
- h) o ďalších návrhoch týkajúcich sa vysokoškolského školstva, ktoré jej predloží minister školstva.

Komisia v hodnotenom období v súlade so svojou pôsobnosťou posúdila spolu **1 598** žiadostí, z toho:

711 žiadostí o akreditáciu študijných programov, z toho 231 v komplexnej akreditácii,

11 žiadostí o iniciáciu príslušnej akreditačnej činnosti,

55 žiadostí z nevysokoškolských inštitúcií,

36 žiadostí o priznanie práv na habilitačné konanie a vymenúvacie konanie, z toho 9 v komplexnej akreditácii,

216 správ na odstránenie nedostatkov po komplexnej akreditácii,

18 žiadostí o posúdenie zmien v sústave študijných odborov,

111 žiadostí na splnenie kritérií na vymenúvacie konanie,

2 žiadostí o zmenu názvu fakulty verejnej vysokej školy, resp. zmenu názvu súkromnej vysokej školy,

438 žiadostí o posúdenie zmeny v poskytovaní akreditovaného študijného programu alebo habilitačného a vymenúvacieho konania.

Nižšie uvádzame ďalšie informácie k jednotlivým typom žiadostí.

1a) Spôsobilosť vysokej školy uskutočňovať študijný program

Akreditácia jednotlivých činností je špecifickým spôsobom hodnotenia v tom, že sa posudzuje, či študijný program (ďalej len „ŠP“) spĺňa požadované kritériá aspoň na štandardnej úrovni. Jej výsledkom je odporúčanie priznať, alebo nepriznať spôsobilosť. Takéto odporúčanie prijíma komisia pri študijnom programe na štandardnej úrovni a rovnako aj pri excelentnom študijnom programe. V prípade potreby stále PS overujú skutočnosti uvedené v žiadostiach v priestoroch žiadateľa, vrátane pracovísk v zahraničí.

V hodnotenom období komisia posúdila 480 žiadostí o akreditáciu študijných programov (v tomto počte nie sú zahrnuté žiadosti posudzované v rámci komplexnej akreditácie, ktorých bolo 231). Prehľad počtu posudzovaných žiadostí na jednotlivých vysokých školách, ako aj ich mieru úspešnosti v hodnotenom období uvádzame v *tabuľke 1a/1*.

Úspešnosť akreditácií

Miera úspešnosti vysokých škôl v procese akreditácie je rôzna. Niektoré vysoké školy dokážu pripraviť len úspešné študijné programy. Sú však aj také vysoké školy, ktorým komisia odporučila priznať spôsobilosť len na niektoré študijné programy, resp. s časovým obmedzením. Úspešnosť vysokých škôl v prípade pozitívneho vyjadrenia komisie k žiadostiam je v priemere 89 % a percento neúspešne posúdených žiadostí je v priemere 11 %.

Lehota na posúdenie

Komisia posudzuje množstvo predložených žiadostí týkajúcich sa študijných programov všetkých stupňov, pričom vyjadrenie k nim sa viaže na lehotu 150 dní od prijatia úplných podkladov. V tejto lehote komisia neuzavrela len malé percento žiadostí; dôvodom boli zväčša skutočnosti, ktoré nebolo možné predvídať (napr. práceneschopnosť predsedu stálej PS, nevymenovanie nových členov do komisie vládou SR a iné objektívne skutočnosti). Tak ako sa celý proces posudzovania žiadostí začína na vysokej škole, ktorá zostavuje žiadosť, tak aj kvalita (včasnosť, efektívnosť, objektivnosť) jej posúdenia závisí už od toho, aká kvalitná je samotná žiadosť. Zákonnodarca to predpokladal, a preto sa lehota určená v predpisoch začína až

predložením úplnej žiadosti, nie jej podaním. Komisia musí najprv preskúmať, či je žiadosť úplná a ak nie je, vyzvať žiadateľa, aby ju doplnil. Žiadateľom sa môže zdať, že ich žiadosť je na komisii už dlhší čas; v zmysle predpisu tomu tak nie je. Dôležité si je tiež uvedomiť, že predpisy poznajú len jediný dôvod, pre ktorý má komisia vyzvať žiadateľa na doplnenie žiadosti – jej neúplnosť. Formálne to komisia rešpektuje. Vecná povaha chýbajúcich podkladov je spravidla taká, že si vyžaduje najprv zmeniť faktický stav na vysokej škole, aby sa o ňom mohli uviesť doplnené skutočnosti do žiadosti.

V súvislosti s podávaním žiadosti o akreditáciu študijných programov je potrebné spomenúť nový elektronický spôsob predkladania žiadosti a jej podkladov, ktorý je výsledkom aplikácie novely nariadenia vlády. Prílohy, ako aj samotná žiadosť sa predkladajú elektronicky prostredníctvom webového sídla komisie www.akredkom.sk.

Počty posudzovaných ŠP za hodnotené obdobie

tabuľka 1a/1

Vysoká škola (VŠ)		VŠ je spôsobilá	VŠ nie je spôsobilá	Žiadosti stiahnuté rektorom	Celkový počet / podiel úspešností podaných žiadostí z VŠ o ŠP v [%]
1.	AM Bratislava	0	2	0	2/0
2.	DTI Dubnica nad Váhom	4	3	0	7/57
3.	EU Bratislava	2	0	0	2/100
4.	HUAJA	10	0	0	10/100
5.	KU Ružomberok	12	3	6	15/80
6.	PU Prešov	21	2	0	23/91
7.	PEVŠ Bratislava	10	2	0	12/83
8.	SPU Nitra	23	3	0	26/88
9.	STU Bratislava	15	1	0	16/93
10.	TnUAD Trenčín	5	0	0	5/100
11.	TTU Trnava	15	0	0	15/100
12.	TU Košice	149	4	0	153/97
13.	TU Zvolen	8	0	0	8/100
14.	UCM Trnava	24	10	2	34/70
15.	UJS Komárno	3	2	0	5/60
16.	UK Bratislava	56	2	2	58/96
17.	UKF Nitra	32	2	6	34/94
18.	UMB Banská Bystrica	16	1	0	17/94
19.	UPJŠ Košice	4	0	2	4/100
20.	VŠEMVS Bratislava	0	1	0	1/0
21.	VŠMP ISM Prešov	0	6	0	6/0
22.	VŠMU Bratislava	3	1	0	4/75
23.	VŠZaSP Bratislava	9	0	8	9/100
24.	ŽU Žilina	8	6	0	14/57
Celkom		429	51	26	480/89

Overovanie výsledku opatrení – ŠP

V prípade priznania práv vysokým školám s časovým obmedzením (§ 83 ods. 8 zákona o vysokých školách) alebo pri pozastavení priznaných práv vysokým školám (§ 83 ods. 9 zákona o vysokých školách) vysoké školy sú povinné v určenej lehote predložiť správu na odstránenie nedostatkov, pre ktoré prišlo k časovému obmedzeniu, resp. pozastaveniu práv. Následne takáto správa z vysokej školy bola zaslaná komisii na overenie výsledkov prijatých opatrení. Prehľad spracovaných správ k jednotlivým študijným programom za hodnotené obdobie je uvedený v *tabuľke 1a/2*. V hodnotenom období komisia overovala v súlade s § 83 ods. 8 a 9 zákona o vysokých školách výsledky 216 prijatých opatrení na 24 vysokých školách.

Prehľad spracovaných správ podľa vysokých škôl

tabuľka 1a/2

Vysoká škola		ŠP spolu	ŠP časové obmedzenie	ŠP pozastavené práva
1.	AM Bratislava	2	0	2
2.	DTI Dubnica nad Váhom	2	0	2
3.	EU Bratislava	3	1	2
4.	KU Ružomberok	19	1	18
5.	PU Prešov	15	3	12
6.	PEVŠ Bratislava	1	1	0
7.	STU Bratislava	2	1	1
8.	SPU Nitra	2	2	0
9.	SZU Bratislava	4	1	3
10.	TnUAD Trenčín	5	1	4
11.	TTU Trnava	8	0	8
12.	TU Košice	6	4	2
13.	UCM Trnava	6	1	5
14.	UK Bratislava	88	80	8
15.	UKF Nitra	4	0	4
16.	UMB Banská Bystrica	4	0	4
17.	UPJŠ Košice	8	1	7
18.	UVLF Košice	4	2	2
19.	VŠDan Sládkovičovo	4	0	4
20.	VŠEMVS Bratislava	2	2	0
21.	VŠMU Bratislava	1	1	0
22.	VŠVU Bratislava	7	7	0
23.	VŠZaSP Bratislava	5	1	4
24.	ŽU Žilina	14	7	7
Celkom		216	117	99

1b) Spôsobilosť nevysokoškolskej inštitúcie podieľať sa na uskutočňovaní doktorandského študijného programu

Komisia za hodnotené obdobie posúdila 55 žiadostí z nevysokoškolských inštitúcií (ďalej len „NI“) v dennej aj externej forme a v príslušných jazykových mutáciách, ktoré sú právnickou osobou vykonávajúcou výskum a vývoj na území Slovenskej republiky a ktoré požiadali o posúdenie spôsobilosti podieľať sa na uskutočňovaní doktorandského ŠP v spolupráci s niektorou z vysokých škôl pre príslušný študijný odbor (§ 86 v súčinnosti s § 55 zákona o vysokých školách). Prehľad žiadostí NI a spolupracujúcich vysokých škôl uvádzame v *tabuľke 1b/1*.

Úspešnosť nevysokoškolských inštitúcií v akreditácii bola 92,7 %.

Počty posudzovaných doktorandských ŠP na NI za hodnotené obdobie

tabuľka 1b/1

NI (vysoká škola, na ktorej sa NI podieľa na uskutočňovaní doktorandského ŠP)	Štatutárny orgán žiadost' stiahol	NI je spôsobilá	NI nie je spôsobilá	Celkový počet/podiel úspešných študijných programov v [%]
Ústav ekológie lesa SAV Bratislava (TUZ FEE)	0	2	0	2/100
Ústav geotechniky SAV Bratislava (TUKE FMMF, pôvodne HF)	0	2	0	2/100
Ústav zoológie SAV Bratislava (UK PriF)	0	4	0	4/100
Botanický ústav SAV Bratislava (UK PriF)	0	2	0	2/100
Ústav geotechniky a biotechnológie rastlín SAV Nitra (SPU FBP, UK PriF)	0	2	0	2/100
Fyzikálny ústav SAV Bratislava (UK FMFI, STU FEI)	0	8	0	8/100
Slavistický ústav Jána Stanislava SAV Nitra (UKF FF)	0	2	0	2/100
Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice (UPJŠ PriF, TUKE FEI)	0	2	0	8/100
Ústav výskumu sociálnej komunikácie SAV, Bratislava (TTU PdF)	0	1	0	1/100
Ústav normálnej a patologickej fyziológie SAV Bratislava (UK LF)	0	2	0	2/100
Ústav informatiky SAV Bratislava (STU FIIT)	0	2	0	2/100
Ústav vied o Zemi SAV Bratislava (UK PriF)	0	4	0	4/100
Elektrotechnický ústav SAV Bratislava (STU FEI)	0	8	0	8/100
Ústav slovenskej literatúry SAV Bratislava (UK FF)	0	0	2	0/0
Ústav materiálového výskumu SAV Košice (TUKE FMMF, pôvodne HF)	0	2	0	2/100
Ústav štátu a práva SAV Bratislava (UPJŠ PraF)	0	0	2	0/0
Ústav stavebníctva a architektúry SAV Bratislava (STU SvF)	0	2	0	2/100

Biomedicínske centrum SAV Bratislava (UK PriF)	0	2	0	2/100
Ústav politických vied SAV Bratislava (UPJŠ FF)	0	2	0	2/100
Centrum biovied SAV Bratislava (UK PriF)	0	2	0	2/100
Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV Bratislava (UK FF)	0	0	2	2/0
Celkom	0	51	4	55/92,7

Overovanie výsledku opatrení – NI

Komisia overila v hodnotenom období výsledok opatrení na odstránenie nedostatkov na základe správy zaslanej nevysokoškolskou inštitúciou MŠVVaŠ SR v súlade s § 83 ods. 8 platného zákona o VŠ. Výsledok overovania je uvedený v *tabuľke 1b/2*.

Prehľad spracovaných správ nevysokoškolských inštitúcií

tabuľka 1b/2

(NI) (vysoká škola, na ktorej sa NI podieľa na uskutočňovaní doktorandského ŠP)	Návrh AK na odňatie práv (neboli prijaté dostatočné opatrenia na odstránenie nedostatkov)
Prognostický ústav SAV Bratislava (STU, Ústav manažmentu)	1

1c) Spôsobilosť vysokej školy uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov

V hodnotenom období bolo v súlade s platnými kritériami na akreditáciu habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov (ďalej len „HVK“) posúdených 27 žiadostí z 13 vysokých škôl (v tomto počte nie sú zahrnuté žiadosti posudzované v rámci komplexnej akreditácie, ktorých bolo 9). Prehľad vyjadrení komisie k žiadostiam vysokých škôl uvádzame v *tabuľke 1c/1*. Úspešnosť vysokých škôl v podávaní žiadostí o HVK bola 88,8 % a v jednom prípade rektor vzal žiadosť späť v súlade s § 83 ods. 17 platného zákona o vysokých školách.

Počty vyjadrení k žiadostiam vysokých škôl o HVK

tabuľka 1c/1

Vysoká škola	Vzatie späť žiadosti rektorom	VŠ je spôsobilá	VŠ nie je spôsobilá	Celkový počet/podiel úspešných študijných odborov v [%]
1. AOS		2		2/100
2. PU	1	1	1	3/33
3. SPU		2		2/100
4. TnUAD		1		1/100
5. TTU		1		1/100
6. TUKE			1	1/0
7. TU Z		3		3/100
8. UCM		2		2/100
9. UK		5		5/100
10. UKF		1		1/100
11. UMB		3		3/100
12. UVLF		2		2/100
13. VŠZaSP		1		1/100
Spolu	1	24	2	27/88,8

Overovanie výsledku opatrení – HVK

V prípade priznania práv vysokým školám s časovým obmedzením (§ 83 ods. 8 zákona o vysokých školách) alebo pri **pozastavení priznaných práv** vysokým školám (§ 83 ods. 9 zákona o vysokých školách) vysoké školy sú povinné v určenej lehote predložiť správu na odstránenie nedostatkov, pre ktoré prišlo k časovému obmedzeniu, resp. pozastaveniu práv. Následne je takáto správa z vysokej školy zaslaná komisii na overenie výsledkov prijatých opatrení. Prehľad posudzovaných 64 správ k jednotlivým HVK za hodnotené obdobie uvádzame v *tabuľke 1c/2*.

Počty vyjadrení k správam o prijatých opatreniach na odstránenie nedostatkov *tabuľka 1c/2*

Vysoká škola		HVK časové obmedzenie	HVK pozastavené práva	Spolu
1.	EU	3	6	9
2.	KU		3	3
3.	PEVŠ	1	1	2
4.	PU	2	3	5
5.	SPU	2		2
6.	STU	5	1	6
7.	TnUAD	1		1
8.	TU		1	1
9.	TU Z	2		2
10.	UK	7	4	11
11.	UKF	1	2	3
11.	UMB	1	2	3
12.	UPJŠ	2	2	4
13.	UVLF	4	1	5
14.	ŽU	4	3	7
CELKOM		35	29	64

1d) Vyjadrenia o návrhoch na zriadenie, zlúčenie, splynutie, rozdelenie, zrušenie, zmenu názvu alebo zmenu sídla verejnej vysokej školy, štátnej vysokej školy, fakulty verejnej vysokej školy alebo fakulty štátnej vysokej školy a o ďalších návrhoch týkajúcich sa vysokého školstva, ktoré preložil minister

Komisia posúdila dve žiadosti, týkajúce sa zmeny názvu súkromnej vysokej školy a názvu fakulty verejnej vysokej školy. Prehľad prerokovaných žiadostí z jednotlivých vysokých škôl uvádzame v *tabuľke 1d*.

Prehľad žiadostí

tabuľka 1d

Vysoká škola (VŠ)	Vyjadrenie komisie (§ 82 ods. 2 písm. d), h) a § 47b ods. 2 písm. a) zákona o vysokých školách)
Dubnický technologický inštitút so sídlom v Dubnici nad Váhom	zmena názvu súkromnej vysokej školy <u>pôvodný názov</u> : Dubnický technologický inštitút so sídlom v Dubnici nad Váhom <u>navrhovaný názov</u> : Vysoká škola DTI

	súhlas (95. ZAK)
Technická univerzita v Košiciach	zmena názvu fakulty <u>pôvodný názov</u> : Hutnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach <u>navrhovaný názov</u> : Fakulta materiálov, metalurgie a recyklácie Technickej univerzity v Košiciach súhlas (100. ZAK)

1e) Vyjadrenia o návrhu na udelenie štátneho súhlasu právnickej osobe, ktorá chce pôsobiť ako súkromná vysoká škola

V hodnotenom období nebola komisii predložená žiadna žiadosť v danej veci.

1f) Vyjadrenia o návrhu na zmenu v sústave študijných odborov

Sústava študijných odborov (ďalej iba „SŠO“) vydaná rozhodnutím ministra školstva 16. 12. 2002 č. 2090/2002-sekr. bola už viackrát novelizovaná. Komisia v hodnotenom období posudzovala zmeny v sústave študijných odborov a poskytla svoje stanovisko MŠVVaŠ SR v 18 žiadostiach tak, ako je uvedené v *tabuľke 1f*.

Prehľad vyjadrení AK k návrhom na zmeny v Sústave študijných odborov SR

tabuľka 1f

ZAK	Študijný odbor	Návrh VŠ	Vyjadrenie AK
91.	3.3. ekonómia a manažment	návrh na reorganizáciu podskupiny ŠO	vzatý na vedomie
93.	3.3.14 ľudské zdroje a personálny manažment	zmena opisu ŠO a doplnenie možnosti štúdia v 3. stupni	súhlas
93.	3.4.1 právo	zmeny v opise	nesúhlas
94.	8.3.1 ochrana osôb a majetku	doplnenie príbuzného ŠO	súhlas
94.	8.3.2 bezpečnostné verejno-správne služby	doplnenie príbuzného ŠO	súhlas
95.	3.1.1 sociológia	zmeny v opise	súhlas
95.	5.2.3 dopravné stroje a zariadenia	zmeny v opise	súhlas
97.	sedimentológia	nový ŠO	súhlas
98.	letecké a kozmické inžinierstvo	nový ŠO	súhlas
99.	lekárska biológia	nový ŠO	nesúhlas
99.	2.1.17 dejiny a teória umenia 2.1.18. dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry	zlúčenie ŠO a zmena názvu s možnosťou štúdia v 1., 2. a 3. stupni	súhlas
99.	5.2.39. hutníctvo	zmeny v opise	súhlas
100.	3.1.16 sociálne služby a poradenstvo	zmeny v opise	súhlas
100.	3.4.1 právo	zmeny v opise	súhlas
102.	5.2.39 doprava	doplnenie príbuzných ŠO	nesúhlas
102.	lekárske neurovedy	nový ŠO	súhlas
103.	dejiny a teória múzických umení a audiovizie	nový ŠO	*

* komisia vyjadrila podporu tvárniť nový ŠO a odporúčala predložiť nový opis až po konkretizácii zámerov MŠVVaŠ SR komplexne revidovať sústavu ŠO

1g) Vyjadrenie k splneniu kritérií schválených na habilitačné konanie a vymenúvacie konanie

Komisia sa na základe vyžiadania ministra školstva vyjadrovala v hodnotenom období v 111 prípadoch k splneniu kritérií, ktoré majú vysoké školy prijaté na vymenúvacie konanie. Prehľad o počte overovaní dodržiavania kritérií v rámci vymenúvacích konaní na príslušných vysokých školách je uvedený v *tabuľke 1g/1*.

Prehľad vyjadrení v rámci overovania – vymenúvacie konanie („prof.“)

tabuľka 1g/1

Rok	Počet overovaní	Výsledok overovania		Návrh na odňatie práv v študijnom odbore
		splnenie kritérií	nesplnenie kritérií VŠ	
2016	56	54	2	1. kvalita produkcie 2. katolícka teológia
2017	55	54	1	1. politológia
Celkom	111	108	3	3

Komisia na základe porovnania počtu overovaní za obdobie rokov 2014 a 2015, keď ich bolo až 165, a hodnoteného obdobia sa domnieva, že k poklesu návrhov na nových profesorov mohlo dôjsť aj vplyvom zavedenia prísnejších kritérií (AK zaviedla minimálny počet publikovaných vedeckých prác alebo výstupov kategórie A v jednotlivých oblastiach výskumu) na stanovovanie kritérií na vymenovací proces na vysokých školách, a to sprísnením minimálnej podmienky v rámci KHKV-A3, ktorá sa uplatňovala už druhom cykle komplexnej akreditácie.

Komisia ďalej konštatuje, že by bolo potrebné zvážiť zmenu v zákone o vysokých školách týkajúcu sa povinnosti overovať splnenie kritérií schválených na habilitačné konanie a vymenúvacie konanie aj pre štátne vysoké školy. V súčasnosti je táto povinnosť zo zákona daná iba pre verejné vysoké školy a súkromné vysoké školy, čo určite nie je v poriadku.

1.1. Pôsobnosť komisie súvisiaca s overovaním dodržiavania kritérií, za ktorých boli vysokým školám priznané zodpovedajúce práva pre jednotlivé akreditačné činnosti

Komisia sa zaoberala aj oznámeniami vysokých škôl, ako aj nevysokoškolských inštitúcií (NI) o zmenených skutočnostiach (celkovo ich bolo 438, z toho 376 zmien sa týkalo študijných programov na všetkých stupňoch vzdelávania, 57 žiadostí bolo v prípade habilitačných a vymenúvacích konaní a 5 žiadostí predložili NI), ktoré zásadným spôsobom ovplyvňujú kvalitu vzdelávacieho procesu na ich vysokých školách a sú podstatné na uspokojivé plnenie jednotlivých kritérií. Zmeny, ktoré vysoké školy oznamovali komisii, v prevažnej miere súviseli najmä so zmenou v kritériu KSP-A6, t. j. zmenou v garantovaní kvality a rozvoja študijného programu na postoch garantov, resp. spolugarantov, ako aj so zmenami v kritériu KSP-A3, t. j. minimálnym personálnym zabezpečením študijného programu. V menšej miere sa oznámenia týkali kritéria KSP-B2, t. j. zmien v štruktúre študijného programu. Takisto vysoké školy oznamovali zmeny v študijných plánoch, ako aj úpravách štátnych skúšok. Prehľad oznámení za jednotlivé vysoké školy je uvedený v *tabuľke 1.1*.

Prehľad počtu žiadostí týkajúcich sa oznámenia zmien v akreditovaných ŠP, HVK, NI

tabuľka 1.1

Vysoká škola		Počet prerokovaných žiadostí	Dôvod navrhutej zmeny v poskytovaní akreditovaných činností
1.	AU	1	zmena v kritériu KSP-B1 (naplnenie obsahu ŠP)
2.	EU	4	najmä zmena KSP-A3 a KSP-A6

3.	HUAJA	4	zmena v kritérium KSP-A2 (materiálne, technické a informačné zabezpečenie ŠP)
4.	ISM	2	zmena KSP-A6
5.	KU	23	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
6.	PEVŠ	12	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
7.	PU	36	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
8.	SPU	7	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP A6
9.	STU	52	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
10.	TnUAD	6	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
11.	TTU	15	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
12.	TU Z	7	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
13.	TUKE	36	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
14.	UCM	11	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
15.	UJS	4	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
16.	UK	98	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
17.	UKF	24	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
18.	UMB	20	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
19.	UPJŠ	19	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
20.	UVLF	6	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
21.	VŠD	10	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
22.	VŠBM	2	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
23.	VŠMU	3	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
24.	ŽU	31	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6
25.	NI	5	najmä zmena KSP-A3 a/alebo KSP-A6

1.2. Iniciácia akreditačných činností

V prípade, že komisia po oznámení zmien vysokými školami overením skutočností v súlade s § 83 ods. 11 zákona o vysokých školách (a od 1. 1. 2013 **v súlade s § 83 ods. 12 novely zákona o vysokých školách**) zistila, že vysoká škola prestala plniť niektoré z kritérií, za ktorých jej bola príslušná činnosť akreditovaná, iniciovala akreditáciu príslušnej činnosti. Prehľad iniciácií akreditačných činností za hodnotené obdobie uvádzame v *tabuľke 1.2.*

Počty študijných programov (ŠP), habilitačných konaní a vymenúvacích konaní (HKV), pre ktoré komisia v hodnotenom období iniciovala akreditáciu

tabuľka 1.2

	VŠ	ŠP	HVK
1.	AM Bratislava	4	0
2.	KU Ružomberok	1	0
3.	PU Prešov	0	1
4.	TU Košice	0	1
5.	UMB Banská Bystrica	1	0
6.	UK Bratislava	0	1
7.	UKF Nitra	1	0
8.	ŽU Žilina	1	0
Celkom		8	3

1.3. Komplexná akreditácia činností vysokej školy

V hodnotenom období pokračovali procesy druhého cyklu komplexnej akreditácie ďalších 7 vysokých škôl (1 verejnej VŠ, 2 štátnych VŠ a 4 súkromných VŠ). Prehľad vysokých škôl a začiatkov komplexných akreditácií uvádzame v prílohe 2 tejto správy.

Komisia navštívila hodnotené vysoké školy a j ich pracoviská, posúdila žiadosti o akreditáciu študijných programov v počte 231, o habilitačné konanie a vymenúvacie konanie v počte 9, ako aj publikačné výstupy akademických zamestnancov (KZU-1) a doktorandov (KZU-2).

Akreditačná komisia hodnotila výskumnú, umeleckú, vývojovú a ďalšiu tvorivú činnosť VŠ (ďalej len „výskum“) za príslušné šesťročné obdobie, pričom vyhodnocovala

- a) výstupy výskumu (ďalej „atribút výstupov“)
- b) prostredie pre výskum (ďalej tiež „atribút prostredia“)
- c) ocenenie výsledkov výskumu (ďalej tiež „atribút ocenenia“)

Kritérium KZU-1:

Výsledky hodnotenia úrovne výskumnej činnosti vysokej školy

Požiadavka:

„Vysoká škola dosahuje v najmenej 60 % hodnotených oblastiach výskumu, v ktorých má v hodnotenom období absolventa študijného programu druhého a/alebo tretieho stupňa, po jednotlivých súčiastiach vysokej školy celkové hodnotenia výskumu podľa § 84 ods. 4 písm. d) zákona hodnotu najmenej B.“

Kritérium KZU-2:

Výstupy výskumnej, umeleckej činnosti študentov a absolventov doktorandského štúdia

Požiadavka:

„Vysoká škola dosahuje v najmenej 60 % hodnotených oblastiach výskumu, v ktorých mala v hodnotenom období akreditovaný študijný program tretieho stupňa, po jednotlivých súčiastiach vysokej školy hodnotenie atribútu výstupu študentov doktorandských študijných programov najmenej C+.“

Kritérium KZU-3:

Podiel oblastí výskumu, v ktorých vysoká škola poskytuje aj doktorandské študijné programy

Požiadavka:

„Vysoká škola má k 31. októbru posledného roka hodnoteného obdobia študentov doktorandského štúdia v najmenej 60 % oblastí výskumu, v ktorých má k uvedenému dátumu akreditovaný študijný program prvého alebo druhého stupňa. Oblasti výskumu sa posudzujú samostatne po jednotlivých súčiastiach vysokej školy.“

V tabuľkách 1.3/1 až 1.3/2 uvádzame štatistiku vyjadrení k ŠP a HVK.

Štatistika vyjadrení komisie k ŠP

tabuľka 1.3/1

Študijné programy (ŠP)	Počet	(%)
Spolu	231	100

z toho s vyjadrením:

nie je spôsobilá (§ 83 ods. 9 zákona)	29	12,55
je spôsobilá s časovým obmedzením na dva roky (§ 83 ods. 8 zákona)	11	4,76
je spôsobilá s časovým obmedzením do konca akademického roka, v ktorom garant dovŕši vek 70 rokov (§ 83 ods. 8 zákona; kritérium KSP-A6)	24	10,39
je spôsobilá na štandardnú dĺžku štúdia (§ 83 ods. 2 zákona, nový ŠP)	78	33,77
je spôsobilá do najbližšej komplexnej akreditácie (§ 83 ods. 7 zákona)	89	38,53

Štatistika vyjadrení komisie k HVK

tabuľka 1.3/2

Habilitačné konanie a vymenúvacie konanie (HVK)	Počet	(%)
Spolu	9	100

z toho s vyjadrením:

nie je spôsobilá (§ 83 ods. 9 zákona)	2	22,22
je spôsobilá s časovým obmedzením na dva roky (§ 83 ods. 8 zákona)	1	11,11
je spôsobilá s časovým obmedzením do konca akademického roka, v ktorom garant dovŕši vek 70 rokov (§ 83 ods. 8 zákona; kritérium KHKV-A5)	1	11,11
je spôsobilá do najbližšej komplexnej akreditácie (§ 83 ods. 7 zákona)	5	55,56

V tabuľke 1.3/3 až 1.3/4 je uvedená štatistika vyjadrení komisie k ŠP a HVK

Štatistika vyjadrení AK k ŠP podľa oblastí výskumu

tabuľka 1.3/3

Oblasť výskumu (OV)	Spolu za OV	s vyjadrením				
		Nie je spôsobilá (§ 83 ods. 9 zákona)	Spôsobilá s časovým obmedzením na dva roky (§ 83 ods. 8 zákona)	Spôsobilá s časovým obmedzením do konca akademického roka, v ktorom garant dovŕši vek 70 rokov	Spôsobilá na štandardnú dĺžku štúdia (§ 83 ods. 2 zákona, nový ŠP)	Spôsobilá do najbližšej komplexnej akreditácie (§ 83 ods. 7 zákona)
OV 1	26	2	3	3	3	15

OV 2	30	0	0	1	9	20
OV 6	32	2	0	9	8	13
OV 7	26	7	1	0	6	12
OV 8	47	8	4	2	19	14
OV 15	1	0	0	0	0	1
OV 16	11	5	3	0	1	2
OV 18	37	5	0	9	14	9
OV 23	21	0	0	0	18	3
Spolu	231	29	11	24	78	89

Štatistika vyjadrení AK k HVK podľa oblastí výskumu

tabuľka 1.3/4

Oblasť výskumu	Spolu	Nie je spôsobilá (§ 83 ods. 9 zákona)	Spôsobilá s časovým obmedzením na dva roky (§ 83 ods. 8 zákona)	Spôsobilá s časovým obmedzením do konca akademického roka, v ktorom garant dovŕši vek 70 rokov (§ 83 ods. 8 zákona; kritérium KHKV-A5)	Spôsobilá do najbližšej komplexnej akreditácie (§ 83 ods. 7 zákona)
OV 2	1	0	0	0	1
OV 7	3	1	1	0	1
OV 8	1	1	0	0	0
OV 18	3	0	0	1	2
OV 23	1	0	0	0	1
Spolu	9	2	1	1	5

Prehľad plnenia kritérií KZU je uvedený v *tabuľke 1.3/5*.

Prehľad plnenia kritérií KZU

tabuľka 1.3/5

VŠ	KZU-1 (plnenie v %)	KZU-1 (počet OV/počet OV spĺňajúcich podmienku)	KZU-2 (plnenie v %)	KZU-2 (počet OV/počet OV spĺňajúcich podmienku)	KZU-3 (plnenie v %)	KZU-3 (počet OV/počet OV spĺňajúcich podmienku)
UJS	75	4/3	100	2/2	40	5/2
AOS	67	3/2	100	1/1	33	3/1
SZU	75	4/3	0	3/0	75	4/3
VŠEaMVS	0	1/0	-	-	0	1/0
PEVŠ	67	3/2	33	3/1	80	5/4
VŠDan	33	3/1	0	1/0	0	3/0
ISM	67	3/2	-	-	0	3/0

Prehľad celkového profilu kvality výskumu na predmetných 7 vysokých školách uvádzame v *tabuľke 1.3/6 až 1.3/7*.

KZU-1 hodnotených vysokých škôl

tabuľka 1.3/6

VŠ	Celkový profil kvality výskumnej činnosti jednotlivých oblastí výskumu vysokých škôl									Počet hodnotených OV na VŠ pre KZU-1
	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D	spolu
UJS		1		2	1					4
AOS		1	1				1			3
SZU	1		1	1			1			4
VŠEaMVS					1					1
PEVŠ			2		1		1			4
VŠDan			1		1	1				3
ISM				3						3

KZU-2 hodnotených vysokých škôl

tabuľka 3.1/7

VŠ	Celkový profil kvality výskumnej činnosti jednotlivých oblastí výskumu vysokých škôl									Počet hodnotených OV na VŠ
	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D,D+	spolu
UJS				1	1					2
AOS						1				1
SZU							2	1		3
VŠEaMVS										-
PEVŠ				1			2			3
VŠDan								1		1
ISM										-

Po skončení akreditačného procesu uvedených 7 VŠ komisia začala v marci 2017 komplexnú akreditáciu ďalších 4 súkromných vysokých škôl.

Súhrn skúseností z 29 vysokých škôl v rámci druhého cyklu komplexných akreditácií

Požiadavky prebiehajúcej druhej komplexnej akreditácie boli v porovnaní s rokom 2009 oveľa náročnejšie. Z predložených materiálov a z osobných návštev členov AK na jednotlivých vysokých školách vyplynula zvýšená aktivita najmä v počte, ale aj kvalite sledovaných scientometrických parametrov. Vďaka európskym fondom sa výrazne zlepšilo aj materiálo-technické a priestorové zabezpečenie vysokých škôl. Nemožno teda jednoznačne povedať, že úroveň VŠ u nás nenapreduje. Inou otázkou je napredovanie v porovnaní s vyspelým svetom; to je však už aj záležitosťou priorít spoločnosti a štátu.

Možno konštatovať, že v porovnaní s prvým cyklom komplexných akreditácií realizovaných v rokoch 2007 – 2011 nastal výrazný pozitívny posun v publikačnej činnosti, ďalej posun vo zvýšení úrovne vedeckovýskumnej činnosti (VVČ), ako aj v pedagogickej činnosti vysokých škôl. Kladne možno hodnotiť zavedenie impakt faktoru (IF), Hirschovho indexu a citovanosti, čo sú štandardné indikátory používané svetovými hodnotiteľskými inštitúciami. Mladí zamestnanci, ako aj doktorandi začali sledovať IF časopisov,

v ktorých budú publikovať. Veľkým úspechom cieľavedomého úsilia komisie v posledných piatich rokoch je výrazné zníženie počtu tzv. detašovaných pracovísk (z asi 110 na menej ako 30).

Negatíva

Na niektorých pracoviskách je vysoký vekový priemer akademických zamestnancov, ako aj vysoký podiel zamestnancov – učiteľov s nižším úväzkom ako je 100 %, tzv. lietajúcich profesorov. Tiež bol identifikovaný problém so zamestnancami SAV a z iných krajín, ktorých 100 %-ný úväzok sa nerieši. Mená niektorých pedagógov sa vyskytujú na viacerých VŠ. Mnohé pracoviská majú aj nedostatočnú publikačnú činnosť akademických zamestnancov, ako aj doktorandov. Mnohé publikačné výstupy zamestnancov a doktorandov sú výhradne v slovenskom jazyku, nemajú medzinárodne porovnateľnú kvalitu. Zamestnanci a doktorandi sa vo svojej činnosti naučili podliehať kritériám financovania. Rozdeľovanie dotácií primárne podľa počtu študentov a nie podľa kvality ich vzdelávania a výchovy je náš najväčší problém; v oblasti výskumu sme sa prispôbili požiadavkám publikovania. Výsledkom je, žiaľ, obrovské množstvo konferenčných príspevkov, veľmi často nerecenzovaných, bez snahy presadiť sa v medzinárodnom meradle (publikovať recenzované články). Podobne je to aj s monografiami. Takéto práce sledujú len jeden cieľ: získať finančné prostriedky.

Najväčšou slabinou prakticky všetkých vysokých škôl je slabšia publikačná činnosť doktorandov (KZU-2). Pre objektivitu však treba uviesť, že kritérium „každý skončený doktorand alebo doktorand po dizertačnej skúške musí mať jeden publikačný výstup“ sa v predchádzajúcej komplexnej akreditácii nevyskytlo. V niektorých oblastiach výskumu veľký počet skončených doktorandov nemá vôbec žiadny publikačný výstup. Vyhodnotenie indikátorov celkového profilu vedeckej výkonnosti (KZU-1, tab. 1.3/6) a kvality vedeckých výstupov doktorandov nie sú celkom v súlade. Napriek väčšej náročnosti kritérií je zrejmé, že požiadavky na hodnotenie celkového profilu výskumnej činnosti (KZU-1) treba ešte podstatne zvýšiť.

1.4. Spolupráca s reprezentáciou vysokých škôl

Komisia na všetky svoje zasadnutia prizýva zástupcov reprezentácie vysokých škôl, a to Slovenskej rektorskej konferencie, Rady vysokých škôl a Študentskej rady vysokých škôl a vymieňa si poznatky a skúsenosti. Recipročne sa komisia zúčastňuje na ich zasadnutiach.

V hodnotenom období okrem štandardných účastí na zasadnutí zástupcov reprezentácie vysokých škôl komisia v súlade s dokumentom *Memorandum o spolupráci* medzi Akreditačnou komisiou a Študentskou radou vysokých škôl (podpísané 15. apríla 2014) prizývala študentov do pracovných skupín komisie a umožnila im zúčastňovať sa návštev na vysokých školách v rámci komplexnej akreditácie činností aj ďalších 7 vysokých škôl. Študentská rada vysokých škôl zároveň spolupracovala pri delegovaní študentov do pracovných skupín komisie a poskytovala informácie, ktoré študentskí delegáti získali počas rozhovorov so študentmi na vysokých školách. Informácie získané rozhovormi so študentmi boli zapracované do hodnotiacich správ hodnotených vysokých škôl.

1.5. Medzinárodná spolupráca a iné aktivity

Komisia má zastúpenie v troch medzinárodných zoskupeniach, zaoberajúcich sa kvalitou vysokoškolského vzdelávania a združujúcich iné organizácie obdobného zamerania nielen v rámci Európy, ale aj celého sveta. Nižšie uvádzame prehľad aktivít v rámci členstva komisie v medzinárodných zoskupeniach v hodnotenom období, na ktorých sa zúčastnili zástupcovia delegovaní komisiou. Podrobné správy z účasti zástupcov komisie na podujatiach sú k dispozícii na webovej adrese:

<http://www.minedu.sk/spravy-zo-zahranicnych-pracovnych-ciast/>. .

ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education)

Najväčšie združenie agentúr zabezpečujúcich kvalitu v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania, ktorého poslaním je prostredníctvom svojich členov napomáhať zvyšovaniu kvality vysokoškolského vzdelávania s prihliadnutím na ich národné špecifiká. Zároveň poskytuje agentúram rozsiahly servis a možnosť zapojiť sa do rôznych projektov, štúdií a podujatí organizovaných ENQA.

V súčasnosti je riadnym členom ENQA 49 národných agentúr z 28 krajín a 2 európske agentúry. Pridruženými členmi je 34 národných agentúr z 27 krajín, 10 európskych a 7 mimoeurópskych a medzinárodných agentúr zo 4 krajín sveta. Komisia je členom ENQA od roku 2002. Do 19. septembra 2013 bola komisia riadnym členom a na základe výsledkov externého hodnotenia panelom ENQA po 19. 9. 2013 sa jej status zmenil na pridruženého člena. Jedným z najzávažnejších dôvodov bola nedoriešená

otázka nezávislosti komisie od MŠVVaŠ SR a nevyhnutnosť zvýšenia jej autonómie, ďalej nedostatočné finančné a ľudské zdroje na podporu činnosti komisie a transparentné mechanizmy na zabránenie konfliktu záujmov.

Zástupcovia komisie sa v rámci pridruženého členstva v ENQA zúčastnili týchto podujatí:

- Member's Forum ENQA v Budapešti (Maďarsko) v dňoch 28. – 29. apríla 2016,
- Valného zhromaždenia ENQA v Gloucesteri (Veľká Británia) v dňoch 19. – 21. októbra 2016
- Member's Forum ENQA v Osle (Nórsko) v dňoch 4. – 5. mája 2017,
- Valného zhromaždenia ENQA v Sèvres (Francúzsko) v dňoch 26. – 27. októbra 2017 sa zástupca komisie nezúčastnil z dôvodu nesúhlasu zo strany generálneho tajomníka osobného úradu ministerstva L. Machalu, ktorý bez zdôvodnenia nepodpísal príkaz na plánovanú zahraničnú pracovnú cestu pre podpredsedu komisie J. Holečka na októbrové Valné zhromaždenie ENQA, pričom je deklarovaný záujem zo strany ministerstva o získanie riadneho členstva v tomto medzinárodnom združení akreditačných agentúr (riadne členstvo bolo komisii zmenené na pridružené členstvo v roku 2013 po návšteve panela z ENQA a jeho konštatovaní o nenapĺňaní niektorých kritérií potrebných na riadne členstvo.

Nosnou témou zhromaždení bola diskusia k prvým skúsenostiam z koordinovaných hodnotení akreditačných komisií členov ENQA podľa novej metodiky ESG 2015 (Normy a smernice na zabezpečovanie kvality v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG), k hodnoteniu výskumu v rámci systému zabezpečenia kvality VŠ vzdelávania, k úlohe Bolonského procesu z hľadiska funkčnosti vyhodnocovania kvality, ako aj k dôležitosti nezávislosti akreditačných agentúr od politiky.

CEENQA (Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education)

Stredoeurópska a východoeurópska sieť zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania akreditačnými agentúrami má v súčasnosti 29 členov z 21 krajín. Komisia je jej aktívnym členom už od roku 2002, keď pôsobila ešte pod názvom CEENetwork.

V hodnotenom období sa zástupcovia komisie zúčastnili týchto podujatí:

Workshop a Valné zhromaždenie CEENQA 12. – 14. mája 2016 v Krakove (Poľsko),

Workshop a Valné zhromaždenie CEENQA 28. – 29. mája 2017 v Záhrebe (Chorvátsko).

Činnosť v tejto sieti akreditačných agentúr v hodnotenom období bola zameraná najmä na prezentáciu skúseností s akreditáciou a zabezpečovaním kvality nadnárodného vysokoškolského vzdelávania vrátane zavádzania tzv. európskeho prístupu, identifikáciu postupov smerujúcich k externému zabezpečovaniu kvality ako efektívnejšieho procesu, ako aj na oboznamovanie sa s výsledkami z projektov, do ktorých je CEENQA priamo zapojená (ALIGN, BIHTEK, QUAERE).

NCFMEA (National Committee on Foreign Medical Education and Accreditation)

Akreditačná komisia listom predsedu oznámila v júni 2016 vedeniu NCFMEA rozhodnutie komisie neuchádzať sa v ďalšom období o potvrdenie komparability lekárskeho študijného programu vysokých škôl na Slovensku so štandardmi používanými v USA. Komisia pri svojom rozhodnutí brala do úvahy najmä očakávané legislatívne zmeny v oblasti vysokoškolského vzdelávania v SR, ktoré by mali vyústiť do transformácie komisie na nový subjekt, ako aj minimálny záujem študentov z USA študovať na lekárske fakultách vysokých škôl v SR. Rozhodnutie komisie v tejto veci však nevylučuje, aby v budúcnosti novovzniknutá akreditačná agentúra v prípade záujmu podala prihlášku na opätovné predmetné potvrdenie komparability NCFMEA.

AMSE (The Association of Medical Schools in Europe)

Zástupca komisie sa zúčastnil 4. marca 2016 v Berlíne úvodného stretnutia AMSE venovaného širšej diskusii o aktuálnom stave vzdelávania na lekárske fakultách v krajinách Európskej únie a úsilí nájsť riešenia na zabezpečenie primeranej kvality vzdelávania vzhľadom na jej súčasnú rozdielnosť. Dôvodom je skutočnosť, že v 54 krajinách (WHO) s 85 členmi AMSE je v súčasnosti 508 lekárske fakúlt. Ich kvalita významne kolíše, výučba je veľmi diferencovaná (dĺžka štúdia, obsah študijných programov) a navyše viaceré fakulty neprešli žiadnym akreditačným procesom. Účastníci podujatia mali za cieľ zavedenie jednotných štandardov kvality európskych lekárske fakúlt a ich verifikáciu prostredníctvom akreditačných agentúr zabezpečujúcich kvalitu.

2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O VÝŠKE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV POUŽITÝCH NA ČINNOSŤ AKREDITAČNEJ KOMISIE ZA HODNOTENÉ OBDOBIE

V súlade s § 81 ods. 13 zákona o vysokých školách materiálne a finančne činnosť komisie zabezpečuje MŠVVaŠ SR. Prehľad čerpania finančných prostriedkov za hodnotené obdobie uvádzame v *tabuľke 2.1* a *tabuľke 2.2*.

tabuľka 2.1

Prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa ekonomickej klasifikácie za rok 2016 (v eurách)

Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet k 31.12.2016	Čerpanie k 31.12.2016	Percento čerpania k upravenému rozpočtu
Spolu (600+700), v tom:	282 127,00	9 157,53	9 157,53	100,00
600 Bežné výdavky, v tom:	282 127,00	9 157,53	9 157,53	100,00
630 – Tovary a služby, v tom:	278 709,00	6 240,53	6 240,53	100,00
631 – Cestovné náhrady	33 000,00	3 820,08	3 820,08	100,00
633 – Materiál	5 000,00	979,55	979,55	100,00
637 – Služby	240 709,00	1 440,90	1 440,90	100,00
640 – Bežné transfery, v tom:	3 418,00	2 917,00	2 917,00	100,00
649 – Bežné transfery - zahraničné	3 418,00	2 917,00	2 917,00	100,00

Poznámky:

637 – Služby – centralizácia rozpočtu na zamestnancov MPP na rok 2016 bola zrealizovaná presunom v prospech osobného úradu v sume 204 294,06 € vrátane odvodov.

600 – Bežné výdavky – z dôvodu nedočerpania pridelených finančných prostriedkov do konca roka 2016 boli finančné prostriedky vo výške 68 675,41 € vrátené Sekcii financovania a rozpočtu MŠVVaŠ SR.

tabuľka 2.1

Prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa ekonomickej klasifikácie za rok 2017 (v eurách)

Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet k 31.12. 2017	Čerpanie k 31.12. 2017	Percento čerpania k upravenému rozpočtu
Spolu (600+700) , v tom:	282 127,00	8 580,86	8 580,86	100,00
600 Bežné výdavky, v tom:	282 127,00	8 580,86	8 580,86	100,00
630 – Tovary a služby, v tom:	278 709,00	5 663,86	5 663,86	100,00
631 – Cestovné náhrady	25 000,00	3 309,53	3 309,53	100,00
633 – Materiál	3 000,00	745,33	745,33	100,00
637 – Služby	250 709,00	1 609,00	1 609,00	100,00
640 – Bežné transfery, v tom:	3 418,00	2 917,00	2 917,00	100,00
649 – Bežné transfery – zahraničné	3 418,00	2 917,00	2 917,00	100,00

Poznámky:

637 – Služby – centralizácia rozpočtu na zamestnancov MPP na rok 2017 bola zrealizovaná presunom v prospech osobného úradu v sume 237 795,40 € vrátane odvodov.

600 – Bežné výdavky – z dôvodu nedočerpania pridelených finančných prostriedkov do konca roka 2017 boli finančné prostriedky vo výške 35 750,74 € vrátené Sekcii financovania a rozpočtu MŠVVaŠ SR.

Pridelené finančné prostriedky pokrývajú požiadavky komisie na jej činnosť.

3. ODPORÚČANIA KOMISIE NA ZVÝŠENIE KVALITY VZDELÁVACEJ, VÝSKUMNEJ, VÝVOJOVEJ, UMELECKEJ A ĎALŠEJ TVORIVEJ ČINNOSTI VYSOKÝCH ŠKÔL

3.1. Kvalita vysokých škôl a základné problémy

1. Relevantné porovnania vysokých škôl v Slovenskej republike so svetom podľa medzinárodne akceptovaných indikátorov naznačujú, že kvalita VŠ v SR všeobecne nie je na požadovanej úrovni.
2. Vychádzajúc zo vzťahovej minucióznej analýzy siete VŠ v porovnateľných európskych krajinách je komisia presvedčená, že Slovenská republika má na počet obyvateľov priveľa vysokých škôl, ktoré poskytujú všetky stupne vysokoškolského vzdelávania. Zdôrazňujeme, že jediným problémom nie je samotný počet VŠ, ktorý je nezriedka ovplyvnený lokálnymi a politickými záujmami.
3. Niet zhody v percentuálnom podiele mládeže vo veku 18 rokov, ktorá má ambície vstupovať do procesu vysokoškolského vzdelávania. Ukazuje sa, že v porovnaní s minulosťou síce poklesol počet záujemcov o vysokoškolské vzdelávanie, ale podľa údajov, ktoré má komisia k dispozícii, je to stále viac než 60 % mládeže v príslušnej vekovej kategórii. Ide teda o pretrvávajúci vysoký percentil, ktorý nepodporuje pozdvíhanie kvality vzdelávania. Z medzinárodne porovnateľných analýz je evidentné, že takýto vysoký podiel rozdeľuje kvalitu univerzitného vzdelávania. Ešte zreteľnejšie je to z pohľadu demografického poklesu, kde sa prijíma veľmi veľa študentov, ktorí potom nedisponujú zodpovedajúcimi predpokladmi a návykmi na štúdium a svojím krátkodobým pobytom na univerzitách len zvyšujú výdavky štátneho rozpočtu.
4. Rovnako podstatný je aj fakt, že VŠ nie sú diferencované podľa svojho poslania; len v obmedzenej miere sú rozlišované podľa kvality. V spektre vysokých škôl chýbajú najmä profesijne orientované VŠ so vzdelávaním na bakalárskom stupni a s bezprostrednou viazanosťou na prax, teda bez pokračovania na 2. stupni vzdelávania.
5. Je neúnosné, že takmer všetci študenti po nadobudnutí bakalárskeho diplomu pokračujú ďalej vo vysokoškolskom vzdelávaní. Navyše všetky verejné vysoké školy sa usilujú poskytovať vzdelávanie vo všetkých troch stupňoch. Aj toto sú dôvody, že nediferencované porovnanie počtu vysokých škôl u nás a v krajinách EÚ nemá náležitú výpovednú hodnotu. Komisia preto zvýšila náročnosť pri posudzovaní 2. a najmä 3. stupňa vysokoškolského štúdia.
6. Zásadný podiel na nepriaznivom stave má aj model financovania, v ktorom stále pretrváva financovanie podľa počtu študentov, pričom sa nezohľadňuje kvalitatívna úroveň poskytovateľov vzdelania. Nízky podiel HDP v rozpočte pre vysoké školy ešte zhoršuje stále pretrvávajúce rozdeľovanie rozpočtovaných prostriedkov založené prevažne na počtoch študentov. Kvalita vzdelania priamo súvisí najmä s kvalitou ľudského potenciálu, a to súbežne s kvalitou infraštruktúry.
7. Do procesu vysokoškolského vzdelávania vstupuje približne 60 % populácie 18-ročných, spravidla s cieľom získať diplom 2. stupňa. To nezodpovedá podielu bežnému vo svete. Presadilo sa masové vzdelávanie na úkor kvality. Na túto vážnu skutočnosť poukazuje aj širšia verejnosť i odborníci. Okrem schopnosti záujemcov o vysokoškolské štúdium a samotných študentov získavať informácie o možnostiach štúdia nezávisle od oficiálnych zdrojov spočíva v masovom prístupe k vzdelávaniu aj jedna z príčin odchodu tých najlepších do zahraničia. Takáto situácia môže mať fatálne následky pre budúcnosť znalostnej ekonomiky, pre dejinný a sociokultúrny genofond štátu a národa a pre konkurencieschopnosť spoločenstva vrátane vedy, výskumu a vzdelávania; ide najmä o nahradenie staršej generácie na univerzitách, SAV a v ďalších inštitúciách. Pokračujúca masifikácia vysokoškolského vzdelávania dlhodobo znižuje jeho kvalitu smerom k priemernosti a čiastočne bráni najlepším študentom v ďalšom rozvoji.
8. Skladba študijných programov na viacerých VŠ je nevyhovujúca. Niektoré VŠ často poskytujú vzdelávanie bez náležitej kvality a so slabými väzbami na vedecký výskum. Na jednej strane máme mnoho študentov a programov zameraných na manažment, verejnú správu, právo, mediálnu komunikáciu či sociálnu prácu a na druhej strane menej študijných programov a študentov v študijných odboroch z oblasti prírodných a technických vied. Štruktúra realizovaných študijných odborov a programov nezodpovedá potrebám trhu práce. Študenti na vysokých školách študujú v študijných programoch, ktoré sú z dvoch tretín akreditované v spoločenskovedných a humanitných odboroch a iba jedna tretina v technických a prírodovedných odboroch, pričom potreba trhu práce je opačná. Ako produktívny postup sa ukazuje financovať alebo výraznejšie finančne podporovať tie odbory, ktoré

potrebuje národné hospodárstvo. Komisia týmto odporúčaním nemieni znižovať miesto a význam nosných študijných odborov a študijných programov z oblasti humanitných a spoločenských vied a ich integrujúce poslanie aj v symbióze s prírodnými a technickými vedami. Chce však poukázať na nevyvážený pomer študujúcich na vyššie uvedených študijných programoch.

9. Nízka početnosť študujúcich v prírodovedných a technických programoch súvisí aj so vzdelávacou ponukou a štruktúrou odborov na stredných školách, ktorú treba rázne a neodkladne reformovať. Zároveň treba zdôrazniť dobre známy problém nevyhovujúcej štruktúry absolventov na jednotlivých stupňoch. Preto podpora tých študijných odborov a študijných programov, ktoré sú pre národné hospodárstvo dôležité, by mala zahŕňať i koncepcný model užšej spolupráce univerzít s príslušnými strednými školami, kde sa primárne formuje individuálny záujem študentov o patričné odbory štúdia.
10. Ako jeden zo spôsobov zvýšenia kvality poskytovania vysokoškolského vzdelávania a zároveň cestu na zníženie počtu študijných programov v niektorých študijných odboroch považujeme aj akreditáciu študijných programov na pracoviskách mimo sídla vysokej školy. Tejto otázke sa Akreditačná komisia intenzívne venuje od roku 2009. Od tohto času požadujeme samostatnú akreditáciu pre tieto pracoviská (samostatný garant, počet akademických zamestnancov, vyhovujúce výučbové priestory a pod.). Takto sa podarilo redukovať počet pracovísk poskytujúcich vysokoškolské vzdelávanie mimo sídla vysokých škôl, resp. fakúlt zo 115 (údaj z roku 2009) na súčasných 34 pracovísk, z toho 5 pôsobí v zahraničí. V poslednom roku však pozorujeme snahu VŠ opäť zvyšovať počet týchto pracovísk.
11. Akútna potreba výraznej diferenciacie vysokých škôl podľa kvality a poslania je nevyhnutná. Rovnako aj vyzdvihnutie špičkových pracovísk na vysokých školách, ktoré napriek nedostatkom vo viacerých odboroch predstavujú vrcholovú medzinárodnú úroveň.
12. Jednou z príčin stagnovania vysokoškolského vzdelávania i nízkej iniciatívy zo strany študentov je absencia informovanosti a hľadania riešení dotýkajúcich sa aktuálnych problémov spoločnosti a praxe. V záujme vyššej atraktivity vzdelávacieho procesu bude preto vo väčšej miere potrebné orientovať ho na praktické využitie s orientáciou na aplikáciu najnovších metodických i technologických postupov a riešení. Určité východisko a tiež skvalitnenie vzdelávacieho procesu môže priniesť vyššie zapojenie odborníkov z praxe, čo zároveň umožní pozitívne motivovať a orientovať študentov na aktuálne problémy. Riešenie problémov bude nevyhnutné preniesť z praxe aj do škôl.
13. Väčší dôraz bude potrebné klásť aj na samostatné logické myslenie študentov. Ako archaizmus a nekonceptnosť sa ukazuje zotrvávanie na memorovaní poučiek a definícií, pretrvávajúcich šablón i dlhodobo zaužívaných schém. Podporiť bude potrebné rozvoj osobnosti študentov a tiež umožniť a zefektívniť individuálny prístup pedagógov k výnimočným študentom, a to bez zbytočných byrokratických formalít.
14. Neopodstatnené predčasné, resp. neúspešné ukončenie doktorandského štúdia podmieniť vrátením poskytnutého štipendia, resp. jeho častí.

3. 2. Zásadné pripomienky Akreditačnej komisie, poradného orgánu vlády SR k dokumentom:

- **Novela zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách**
- **Zákon o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania**
- **dokument „Učiace sa Slovensko“**

MŠVVaŠ SR zverejnilo návrh novely zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách (VŠ), návrh zákona „O zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania“ a dokument „Učiace sa Slovensko“, ktorý má byť po zapracovaní pripomienok východiskom na reformu slovenského školstva. „Učiace sa Slovensko“ odmietla Slovenská rektorská konferencia (SRK) aj Rada vysokých škôl (RVŠ). Rektori odmietli aj návrhy oboch zákonov; RVŠ k nim mala desiatky pripomienok.

Komisia nemala možnosť zúčastniť sa na tvorbe týchto dokumentov, bola len jednou z diskutujúcich strán a temer všetky jej pripomienky predkladateľa legislatívy aj dokumentu „Učiace sa Slovensko“ ignorovali. V dokumentoch takmer chýba analytická časť. Legislatívu pripravovali experti, ktorí s akreditáciami a hodnotením práce VŠ nemajú vlastné skúsenosti. Najväčším nedostatkom tohto dokumentu je absencia kvality vzdelávania a alarmujúca je snaha oddeliť hodnotenie vedeckej činnosti od vzdelávacej činnosti.

Komisia vníma svoju zodpovednosť za kvalitu, stav a smerovanie vzdelávania a tvorivej práce VŠ. Jej činnosť je však v súčasnosti limitovaná zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách. AK si je vedomá, že mechanizmy akreditácie a hodnotenia tvorivej činnosti vysokých škôl treba zmeniť.

Legislatíva, tak ako bola navrhnutá MŠVVaŠ SR, nenasmeruje VŠ k zvýšeniu kvality. Tvorí sa na „na zelenej lúke“, a tak popiera akúkoľvek kontinuitu a skúsenosti, ktoré jednotlivé akreditačné komisie získali od r. 1990. Koncepcia návrhu nového zákona, resp. návrhu novelizácie zákona je zlá, nevychádza z analýzy stavu VŠ, vyhodnotenia dobrej a zlej praxe akreditácií a hodnotenia vedeckej, umeleckej a ďalšej tvorivej práce a jej prepojenia so vzdelávaním. Ignorujú sa návrhy, ktoré AK predkladá vláde SR, správy členov AK zo zahraničných ciest a rokovaní v organizácii ENQA. Novonavrhovaný zákon o Akreditačnej agentúre z roku 2017 je formalistický, v mnohých aspektoch veľmi detailný, zanedbáva a len nejasne zohľadňuje kritériá vyplývajúce z európskych kritérií ESG 2015. Neumožní agentúre pružne reagovať na jeho skryté aj evidentné nedostatky, pričom nábeh jeho realizácie potrvá niekoľko rokov (podobná situácia bola aj v začiatkoch s terajším zákonom o vysokých školách). Toto všetko oddiali prijatie agentúry do ENQA. Realizácia koncepcie si vyžiada zvýšené finančné zdroje. MŠVVaŠ SR by malo stiahnuť nové zákony z legislatívneho procesu a navrhnuť novú koncepciu, ktorá skutočne prispeje k zvýšeniu kvality vzdelávania a tvorivej práce VŠ a k zvýšeniu atraktivity pre najlepších študentov tak, aby masovo nehľadali lepšie vzdelanie v zahraničí. Nové zákony by mali zabezpečiť prechod od masového vzdelávania ku kvalite.

3.2.1 Kroky, ktoré je potrebné zvažovať skôr, než sa vytvorí nová legislatíva

1. Uskutočniť analýzu stavu našich VŠ, porovnať ich výkonnosť so zahraničím.
2. Pripraviť a vykonať kvalitnú analýzu siete VŠ na Slovensku. Porovnať stav s krajinami s podobným počtom obyvateľov, dejinnými skúsenosťami a etnokultúrnymi črtami. Hlavnou príčinou je nedostatočné financovanie dlhodobo založené najmä od počtu študentov.
3. Parametrizovať osobnostné zabezpečenie. Zvýšiť význam vedeckej hodnosti „doktor vied“ („DrSc.“) pri obsadzovaní miest profesorov a ich ohodnotení. Zjednodušiť prijímanie vedecko-pedagogických osobností zo zahraničia. Diferencovane obsadzovať miesta učiteľov VŠ odborníkmi z praxe-
4. Poodkryť motívy masívneho odchodu kvalitných študentov do zahraničia, ich zotrvania v zahraničí:
 - a) kvalita vzdelávania, infraštruktúry, prostredia;
 - b) dôsledky dlhodobého vplyvu „úniku mozgov“ na kvalitu VŠ vzdelávania u nás a na kvalitu pracovnej sily v hospodárskej a spoločenskej praxi. Odchod našich študentov nie je vyvážený záujmom zahraničných študentov študovať u nás.
5. Poukázať na príčiny nízkej úspešnosti našich univerzít pri získavaní prestížnych nadnárodných grantov a navrhnuť nástroje na jej zvýšenie.
6. Argumentovať, či na Slovensku je vysoký podiel vysokých škôl, ktoré poskytujú aj doktorandský stupeň vzdelávania. V kladnom prípade odpovedať, či je možným nástrojom na ich redukciiu zvýšenie kritérií komisie pri posudzovaní PhD. programov. Vymedziť pritom kvalitu doktorandského vzdelávania. Zvážiť, ako lepšie využiť vedecký potenciál kvalitných externých vzdelávacích inštitúcií, napr. SAV.
7. Uskutočniť analýzu dobrej a zlej praxe akreditácií a hodnotenia vedeckej, umeleckej a ďalšej tvorivej práce a jej prepojenia so vzdelávaním, získané od r. 1990. Predostrieť, čo sa reálne uskutočnilo vo vysokoškolskej politike na základe správ, ktoré AK predkladá vláde SR, správ členov AK zo zahraničných ciest a rokovaní v organizácii ENQA.
8. Vyhodnotiť odporúčania ENQA:
 - a) čo je nevyhnutné a čo je možné prevziať v praxi;
 - b) čo spôsobilo, že AK nie je v súčasnosti riadnym členom ENQA (v prvej etape naša reforma VŠ a procesy akreditácie boli akceptované v medzinárodných organizáciách (vrátane OECD – program Institutional Management Higher Education, 2003)).
9. Uviesť, čo produktívne prinesie návrh oddeliť akreditácie od hodnotenia tvorivej práce VŠ a vytvorenie dvoch telies na tieto činnosti bez evidentnej idey ich prepojenia.
10. Argumentovať, čo prinieslo faktické rozpustenie akreditačných komisií v r. 1995 a v r. 2002 a vytýčiť, čo prospešné prinesie tento počin v r. 2018.
11. Načrtnúť, akú váhu má mať „vnútorný systém zabezpečovania kvality“ a „samohodnotiaca správa“ vysokej školy v procese akreditácie a hodnotenia tvorivej práce v sústave ďalších metód.
12. Poukázať na kvalitu v súlade s poslaním:
 - a) uviesť súvislosť akreditácií a hodnotenia tvorivej práce VŠ s poslaním (definovanej samotnou vysokou školou);
 - b) objasniť nevyhnutnosť diferencovaných požiadaviek na akreditácie a hodnotenie tvorivej práce pre profesijne orientované Bc programy a pre VŠ univerzitného typu;
 - c) akcentovať poslanie univerzít ako nezastupiteľných ustanovizní vedy, vzdelávania a kultúry.
13. Zohľadniť kvalitu VŠ pri ich financovaní:
 - a) akceptovať výsledky hodnotenia kvality podľa komplexnej akreditácie realizovanej v roku 2016 ministerstvom;
 - b) podporovať motivujúce hodnotenie špičkových vedeckých tímov ako ďalšieho nástroja na zvýšenie kvality (aj v súvislosti s atraktívnosťou štúdia na našich VŠ);

- c) uviesť reálnu podporu kvalitných vysokých škôl pri investovaní do hodnotenia v budúcnosti.
14. Zosúladiť hodnotenie kvality VŠ s ich poslaním pri dotačnej politike.
 15. Ako dosiahnuť nezávislosť komisie, resp. agentúry posudzujúcej kvalitu VŠ? Je na to politická odvaha?
 16. Je úlohou takejto inštitúcie vykonávať vzájomné hodnotenie VŠ, alebo len dbať na kvalitu zabezpečovania študijných programov? Sú periodicky vykonávané komplexné akreditácie VŠ prínosom, alebo len zákonom požadovanou povinnosťou?

Navrhovaný zákon o Akreditačnej agentúre je formalistický, v mnohých aspektoch príliš detailný, iné zanedbáva. Neumožní agentúre pružne reagovať na jeho skryté aj evidentné nedostatky, nábeh jeho realizácie potrvá niekoľko rokov (podobná situácia bola so zákonom o VŠ č. 131/2002), oddiali sa prijatie agentúry v ENQA. Po novom cykle komplexných akreditácií a aktivitách AK je predpoklad, že ENQA akceptuje AK ako riadneho člena podstatne skôr. Súčasná AK navrhovala v predchádzajúcej správe pre vládu SR opatrenia na zlepšenie kvality a štruktúry VŠ, ktoré je potrebné a možné realizovať rýchle a efektívne.

3.2.2. Zásadné impulzy a námietky komisie k návrhom novej legislatívy

Komisia sa rezolútne ohradzuje voči tvrdeniam že na nízkej kvalite VŠ má svoj podiel aj jej doterajšia činnosť. Komisia mohla konať a vždy aj konala len podľa platných legislatívnych pravidiel. Naopak, v rámci svojej kompetencie zaviedla viacero kritérií smerujúcich k postupnému zvyšovaniu kvality študijných programov i samotných škôl. Veľkú väčšinu pripomienok a odporúčaní komisie vysoké školy v rámci komplexnej akreditácie akceptovali.

1. So vzdelávaním je zviazaná nezastupiteľná úloha univerzít ako tvorcov nových poznatkov a hnacej sily spoločenského, vedeckého, technologického pokroku. Nová legislatíva oddeľuje hodnotenie výskumnej, vývojovej a umeleckej tvorivej činnosti VŠ od akreditácií, čo je neakceptovateľné.
2. Zruší sa komisia, nahradí sa „Slovenskou akreditačnou agentúrou pre vysoké školstvo (AA)“, ktorá bude uskutočňovať akreditácie študijných odborov a programov. Návrh zákona o AA je prevažne formalistický. Hodnotenie tvorivej práce VŠ má uskutočňovať „výskumná hodnotiteľská komisia“. Vytvorí sa paralelné pracovné skupiny bez jasne definovanej previazanosti. Súčasná komisia zvláda obidve činnosti. Bez poznania pravidiel a kritérií, na základe ktorých bude navrhovaná AA pracovať, je takmer nemožné vyjadriť sa k účelnosti zrušenia súčasnej komisie. Faktom však je, že súčasné pracovné skupiny (i samotní členovia komisie) už majú dostatočný prehľad a skúsenosti na fundované posúdenie i vzájomné porovnávanie škôl pôsobiacich v slovenskom prostredí. Novej agentúre budú chýbať predovšetkým poznatky nadobudnuté počas doterajšieho pôsobenia komisie i počas praktickej realizácie komplexných akreditácií VŠ.
3. MŠVVaŠ predpokladá, že navrhnuté mechanizmy si vyžadujú dodatočné finančné zdroje. Ich prínos je v lepšom prípade neistý.
4. AA má mať 9 členov výkonnej rady, vymenovaných ministrom školstva (dosiaľ bolo 21 členov komisie vymenovaných vládou), čo indikuje nižší význam, ktorý sa pripisuje vysokoškolskej vede a vzdelávaniu. Kde je záruka, že minister školstva vymenuje kompetentnejších členov ako sú súčasní členovia komisie (návrh na ich členov vláde predkladalo tiež MŠVVaŠ SR po vyjadrení reprezentácie vysokých škôl)? Členov hodnotiacej komisie na posudzovanie tvorivej činnosti VŠ určuje výlučne ministerstvo. Spôsob menovania členov AA a hodnotiacej komisie, ich závislosť od ministerstva vylučuje členstvo navrhovanej agentúry v ENQA, čo malo byť jedným zo zámerov novej legislatívy.
5. Predpoklad, že dve hodnotiace komisie (Akreditačná agentúra a Výskumná hodnotiteľská komisia) prinesú vyššiu kvalitu, nie je ničím podložený. V každom prípade, či je to súčasná AK a jej pracovné skupiny, alebo nové komisie, rozhodujúce je to, či v nich budú pracovať špičkoví, svetovo uznávaní odborníci. V navrhnutom zákone o akreditačnej agentúre je len vágna formulácia, že štyria jej členovia navrhnutí SRK a RVŠ „sú medzinárodne uznávanými odborníkmi“. Menovanie členov hodnotiteľskej komisie a kritériá hodnotenia sú výlučne v rukách ministra.
6. Deväť členov agentúry, z ktorých len štyria musia byť medzinárodne uznávanými odborníkmi, nepokryje spektrum odborov; problematické je vytváranie pracovných skupín; nebude možné kompenzovať rôzne pohľady odborníkov z rôznych odborov, čo pri práci komisie možné bolo. Zdôrazňujú sa „štandardy pre vnútorný systém“ ktorý má posudzovať AA. Kto vypracuje štandardy pre obsah jednotlivých oblastí vzdelávania? Konštituovanie AA treba odvodzovať od štandardov a od vecnej náplne jednotlivých oblastí vzdelávania a nie naopak – najprv konštituovať AA a následne hľadať odbornú náplň oblastí vzdelávania.
7. V koncepcii MŠVVaŠ SR dominuje „vnútorný systém zabezpečovania kvality“ a „samohodnotiaci správa“ vysokej školy. Posúdenie týchto aspektov bolo aj dosiaľ súčasťou komplexných akreditácií. Podľa skúsenosti komisie nie sú hnacím motorom kvality, sú však užitočné, ak má byť VŠ úspešná pri hodnotení externou nezávislou inštitúciou. Ich samotné vypracovanie však nebude dostatočnou zárukou

na zlepšenie kvality, ale až ich realizácia a funkčnosť zabezpečia ich zlepšenie. A na toto sa v navrhovanom zákone takmer vôbec nekladie dôraz.

8. Kvalita akreditácie bude závisieť tiež od kvality práce novovytvorených pracovných skupín. V navrhovanom zákone sa kladie veľmi malý dôraz na ich vytváranie a na ich prípravu v budúcej akreditácii, ako to vyžadujú európske kritériá akreditácie podľa ESG 2015.

3.3. Návrhy a úlohy AK – dlhodobé a krátkodobé opatrenia

Zásadnú zmenu koncepcie akreditačných procesov a hodnotenia tvorivej práce vysokých škôl je možné navrhnúť a uskutočniť na základe analýz uvedených v časti 3.2. Komisia ponúka svoje skúsenosti a mala by byť podstatným orgánom pri jej tvorbe. Viaceré kroky na zlepšenie vzdelávacej a vedeckej práce vysokých škôl je potrebné a možné uskutočniť bezodkladne. Predpokladom je súčinnosť s vysokými školami a s decíznou sférou, najmä s MŠVVaŠ SR.

1. Kvalita v súlade s poslaním: prehliť súvislosť akreditácií a hodnotenia tvorivej práce VŠ s ich poslaním (definovanej samotnou vysokou školou). Na jednej strane zdôrazňovať nezastupiteľnú úlohu univerzít ako hybnej sily vedeckého, technologického, spoločenského pokroku a zároveň rešpektovať ich poslanie ako prípravy vysoko kvalifikovanej pracovnej sily pre prax.
2. Uviesť do praxe špecifické kritériá na akreditáciu a hodnotenie profesijne orientovaných študijných programov. Zároveň pre tento druh programov implementovať alternatívny model rozdeľovania dotácií zo štátneho rozpočtu, v ktorých sa výsledky vedeckej práce budú hodnotiť primerane poslaniu tohto druhu študijných programov. Zo strany legislatívy a zamestnávateľov zatriktívniť uplatnenie absolventov bakalárskeho stupňa štúdia.
3. Ďalej zvyšovať kritériá akreditácií ŠP najmä pre 2. a 3. stupeň vzdelávania tak, aby programy VŠ, kde nie je predpoklad na skutočne kvalitné vzdelávanie podporené tvorivou prácou ich učiteľov, nemohli byť akreditované. Táto úloha súvisí aj s redukciou neprimeraného počtu vysokých škôl, ktoré poskytujú všetky stupne vzdelávania.
4. Treba zjednodušiť proces a administratívnu náročnosť akreditácií a odstrániť kampaňovitosť procesu tak, ako ho definujú súčasné právne normy a ako ho implementovala komisia. Malá úprava súčasného právneho stavu by napr. umožnila, aby nebolo potrebné znova akreditovať existujúce študijné programy, ktoré komisia odporučila krátko pred komplexnou akreditáciou.
5. Pokračovať v projekte „Identifikácia špičkových vedeckých tímov“. Viacnásobne zvýšiť dotácie týchto tímov v porovnaní s ich doterajšou symbolickou podporou.
6. Zmeniť model financovania vysokých škôl, ktoré poskytujú študijné programy 2. a 3. stupňa tak, aby dominantne zohľadňoval ich kvalitu. Je akútne potrebné, aby MŠVVaŠ SR zaviedlo medzi parametre všeobecne uznávané indikátory kvality vedeckej práce, ako sa používajú v medzinárodných hodnotiteľských inštitúciách a ako ich do komplexných akreditácií od roku 2014 zaviedla komisia. Treba výrazne zohľadniť citačný ohlas výstupov podľa Web of Science (WOS). Všetky potrebné údaje sú dostupné okrem iného aj v databáze „Evidencia publikačnej činnosti“, ktorej napĺňanie je pre VŠ povinné.
7. Vyššie uvedené nástroje na výrazné diferencovanie vysokých škôl podľa kvality môže byť motiváciou na návrat našich úspešných vedcov zo zahraničia. Súčasný trendy zamerané na príchod zahraničných vedcov a ich výraznú podporu považujeme za umelý a chybný nástroj. Podpora špičkových VŠ učiteľov a vedcov má zohľadňovať ich kvalitu a výsledky bez ohľadu na to, kde vznikli. Mnohé významné diela vznikli aj v našich podmienkach.
8. Výrazne propagovať v médiách významné počiny učiteľov a vedcov našich vysokých škôl. Komisia je pripravená prispieť k propagácii medzinárodnej kvality tých našich vysokých škôl, ktoré sú porovnateľné s kvalitnými európskymi inštitúciami. So zdôrazňovaním zvyšovania kritérií je komisia pripravená postupne odstraňovať jednostranne negativistický pohľad na naše vysoké školy ako celok.

Prehľad členstva v komisii za hodnotené obdobie

príloha 1

Meno, priezvisko, tituly	Funkcia	FO	Členstvo	Poznámka
prof. Ing. Ľubor Fišera, DrSc.	predseda	1.	10. 9. 2014 – 9. 9. 2020	
Ing. Milan Cagala, CSc.	člen	1.	10. 11. 2016 – 9. 11. 2022	odborník z praxe
prof. Ladislav Čarný, akad. mal.	člen	1.	1. 9. 2010 – 31. 8. 2016	
.		1.	10. 11. 2016 – 9.11. 2022	
prof. MUDr. Andrej Dukát, CSc.	člen	1.	3. 6. 2015 – 31. 8. 2018	dokončenie FO pôvodného člena
prof. Ing. Miroslav Fikar, DrSc.	člen	1.	16. 6. 2016 – 31. 8. 2018	dokončenie FO pôvodného člena
prof. Ing. Michal Fendek, PhD.	člen	1.	3. 6. 2015 – 31. 8. 2018	dokončenie FO pôvodného člena
prof. PhDr. Marcela Gbúrová, CSc.	členka	1.	1. 9. 2010 – 31. 8. 2016	
			10. 11. 2016 – 9. 11. 2022	
prof. Ing. Richard Hindls, CSc.	člen	1.	10. 11. 2016 – 9. 11. 2022	odborník zo zahraničia
Ing. Jaroslav Holeček, PhD.	podpredseda	1.	1. 9. 2012 – 31. 8. 2018	odborník z praxe
prof. Ing. Július Horváth, PhD.	člen	2.	1. 9. 2010 – 31. 8. 2016	odborník zo zahraničia; ukončenie členstva
prof. PharmDr. Daniela Ježová, DrSc.	členka	1.	1. 9. 2012 – 31. 8. 2018	odborník z praxe
Ing. Viliam Kupec, PhD.	člen	1.	10. 9. 2014 – 9. 9. 2020	odborník z praxe
prof. Ing. Miroslav Líška, CSc.	člen	2.	10. 9. 2014 – 9. 9. 2020	
prof. RNDr. Peter Markoš, DrSc.	člen	1.	3. 6. 2015 – 31. 8. 2018	dokončenie FO pôvodného člena
prof. Ing. Jozef Mihok, PhD.	člen	2.	1. 9. 2010 – 31. 8. 2016	
		1.	10. 11. 2016 – 9. 11. 2022	
prof. Ing. Vladimír Nečas, PhD.	člen	1.	10. 11. 2016 – 9. 11. 2022	
Prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.	člen	1.	10. 9. 2014 – 9. 9. 2020	
prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc.	členka	1.	1. 9. 2010 – 31. 8. 2016	
		1.	10. 11. 2016 – 9. 11. 2022	
prof. PhDr. Milan Pol, CSc.	člen	1.	1. 9. 2010 – 31. 8. 2016	odborník zo zahraničia; ukončenie členstva
prof. JUDr. Robert Schronk, CSc.	člen	1.	1. 9. 2010 – 31. 8. 2016	ukončenie členstva
prof. JUDr. Ivan Šimovček, CSc.	člen	1.	10. 11. 2016 – 9. 11. 2022	
prof. Ing. Jaroslav Škvarenina, CSc.	člen	1.	10. 9. 2014 – 9. 9. 2020	
prof. RNDr. Miroslav Urban, DrSc.	člen	1.	1. 9. 2012 – 31. 8. 2018	
prof. Ing. Jozef Vilček, PhD.	člen	1.	10. 9. 2014 – 9. 9. 2020	

FO - funkčné obdobie

Vysoká škola	2015	2016
	termín na predkladanie podkladov	termín na predkladanie podkladov
Verejné VŠ		
Univerzita J. Selyeho so sídlom v Komárne	1. 3.	
Štátne VŠ		
Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši	1. 3.	
Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave	1. 3.	
Súkromné VŠ		
Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave	1. 3.	
Paneurópska vysoká škola v Bratislave	1. 3.	
Vysoká škola Danubius so sídlom v Sládkovičove		1. 3.
Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove		1. 3.